

فرهنگ سربازی

۲۱۹

ماهنامه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی
سال شانزدهم - بهمن ۱۴۰۴

ان شاء الله بزودی زود خداوند احساس پیروزی را در دل های همه مردم ایران رواج بدهد

رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم - ۱۴۰۴/۱۰/۲۷

ایران قوی، از مهم ترین دستاوردهای
پیشرفت علمی کشور

وقتی هوش مصنوعی وارد
زندگی خصوصی ما می شود

ویژگی های جوانان
آینده ساز کشور

امتیاز ایران!

بر خلاف دروغ‌گویی‌های دشمن، یکی از مهم‌ترین امتیازات ما جوان‌هایمانند.
 جوان ایرانی در جنگ سلحشور، در سیاست، روشن‌بین و دشمن‌شناس، و در امور دینی دارای تقید است.
 تحقیقات دقیق علمی در زمینه هسته‌ای، سلول‌های بنیادی، نانو، دارو و غیره را جوان‌ها انجام می‌دهند. جوان ما اینجور است.

فرهنگ سربازی

کلام مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

دیدار اقشار مختلف مردم با رهبر انقلاب

در سالروز مبعث پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) / ۱۴۰۴/۱۰/۲۷

حضرت آیت الله خامنه‌ای اظهارات رئیس‌جمهور آمریکا را که از تخریبگران و آدم‌کش‌ها به عنوان ملت ایران یاد کرد، تهمتی بزرگ به ملت خواندند و گفتند: رئیس‌جمهور آمریکا آشکارا فتنه‌گران را تشویق کرد و در پشت صحنه هم، آمریکا و رژیم صهیونیستی کمک‌هایی به آنها کردند؛ بنابراین ما رئیس‌جمهور آمریکا را مجرم می‌دانیم، هم بخاطر تلفات و خسارت‌ها و هم به علت تهمتی که به ملت ایران زد.

رهبر معظم انقلاب بسیاری از جوامع بشری امروز به‌خصوص جوامع غربی را با وجود ظاهر و ادبیات متفاوت با دوران جاهلیت، گرفتار همان فسادهای عمیق اخلاقی، ظلم و بی‌عدالتی و زورگویی و استکبار دانستند و گفتند: اسلام و مسلمانان مومن و معتقد می‌توانند دنیای امروز را از سراشیبی سقوط به دره تباهی و فساد به سمت قله‌های صلاح و نجات و شرافت، و از سمت جهنم به سوی بهشت ببرند، به شرط آنکه با ایمان عمیق و عمومی عمل کنند.

رهبر معظم انقلاب ماهیت فتنه اخیر را آمریکایی خواندند و در تبیین هدف اصلی آمریکایی‌ها در توطئه‌های گوناگون، گفتند: هدف و سیاست مستمر آمریکا - و نه فقط رئیس‌جمهور فعلی آن -، بلعیدن ایران و بازگردادن سلطه نظامی، سیاسی و اقتصادی خود بر کشور ماست؛ چرا که کشوری با این وسعت، جمعیت، امکانات و پیشرفت‌های علمی و فناوری آن هم در چنین مرکز حساس جغرافیایی، برای آنها قابل تحمل نیست.

حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به اقدامات به‌شدت غیرانسانی و کاملاً وحشیانه همچون محصور کردن و زنده سوزاندن تعدادی از جوانان در یک مسجد و یا کشتن دختر سه‌ساله و مرد و زن بی‌دفاع و بی‌گناه خاطرنشان کردند: این کارها بخشی از نقشه‌ای از پیش آماده‌شده فتنه بود و آنها مجهز به سلاح سرد و همچنین سلاح‌های گرم بودند که از خارج کشور وارد و بین عناصر فتنه برای انجام چنین جنایاتی توزیع شده بود.

حضرت آیت الله خامنه‌ای شکست آمریکا به دست ملت ایران در فتنه اخیر را در ادامه شکست آمریکا و صهیون در جنگ ۱۲ روزه برشمردند و گفتند: آنها این فتنه را با مقدمات فراوان برای کارهای بزرگ‌تر راه انداختند که البته ملت فتنه را خاموش کرد اما این کافی نیست و آمریکا باید پاسخگوی اقدامات خود باشد.

فهرست

۲	سرمقاله
۴	چرا باید دهه فجر را جشن بگیریم؟
۵	قاب یادگاری
۶	فجری بزرگ در راه است...
۸	معنای حقیقی وفاداری در مکتب حضرت عباس (علیه السلام)
۱۰	چگونه مهدویت امید می‌آفریند؟
۱۲	ایران قوی
۱۳	راه‌های کوچک، تغییرات بزرگ
۱۴	ویژگی‌های جوانان آینده‌ساز کشور
۱۵	نقش کزیدورها در رونق اقتصادی ایران
۱۶	فضا، میدان جدید اقتدار ملی و علمی ایران
۱۷	نقش ماهواره‌های فضایی در امنیت ملی و تحقق اقتصاد مقاومتی
۱۸	ضرورت کارآفرینی در توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی جوانان
۱۹	صحیفه سجادیه؛ کتابی برای ساختن انسان امروز
۲۰	راه امام حسین (علیه‌السلام)، راه ایستادگی و امید
۲۱	از این ستون به آن ستون فرج است
۲۲	امام سجاد (علیه‌السلام) و بازسازی تمدن با زبان دعا
۲۳	شعر انقلاب
۲۴	نهج البلاغه (حکمت ۷۴)
۲۶	سلامت روانی
۲۷	اهمیت توجه به بهداشت و سلامت روانی در جوانان
۲۸	خانه‌های هوشمند؛ وقتی هوش مصنوعی آرام‌آرام وارد زندگی خصوصی ما می‌شود...
۳۰	راز شگفت‌انگیز زنبور عسل؛ تمدنی کوچک با نظم بزرگ
۳۱	۷ وسیله آلوده که سلامت شما را تهدید می‌کند
۳۲	بخش‌هایی از قوانین مرتبط با خدمت وظیفه عمومی
۳۴	جادوی هوش مصنوعی در واقعیت
۳۶	چند نکته
۳۷	گفتگو با سرباز محمدجواد باغچقی نفر دوم مسابقات آمادگی جسمانی نیروهای وظیفه سپاه
۳۸	مصاحبه با شاهین نودهی مقام اول کشوری در برنامه‌نویسی پایتون-مهارت آموزی
۳۹	مصاحبه با حسین الازمنی نوده، متخصص تأسیسات
۴۰	مصاحبه با رزم آوریکم رضا اسماعیل نژاد(خلبان ATPL)

سرمقاله

دهه فجر؛ حافظه تاریخی یک انتخاب تمدنی

است؛ نمونه‌ای که نمی‌توان آن را به سادگی به الگوهای کلاسیک انقلاب‌ها فروکاست.

دهه فجر همچنین میدان مناسبی برای گفت‌وگوی انتقادی و عقلانی درباره دستاوردها و چالش‌های پس از انقلاب است. بزرگداشت این دهه، نه به معنای تعطیل کردن نقد، بلکه فرصتی برای ارتقای آن است. جامعه ما، اگر دهه فجر را صرفاً در قالب مراسم نمادین خلاصه کند، از رسالت اصلی خود فاصله گرفته است. در مقابل، تبدیل این مناسبت به بستری برای گفت‌وگوی علمی، می‌تواند به تعمیق سرمایه اجتماعی و تقویت امید عقلانی بینجامد.

در نهایت، دهه فجر یادآور این حقیقت بنیادین است که انقلاب اسلامی یک «رویداد بسته‌شده در گذشته» نیست، بلکه پروژه‌ای تاریخی و در حال تداوم است. دهه فجر، باید این پیام را منتقل کند که آینده این پروژه، بیش از هر چیز، به میزان آگاهی، مسئولیت‌پذیری و مشارکت نسل‌های جدید وابسته است. دهه فجر را گرامی می‌داریم، زیرا یادآور انتخابی است که همچنان درباره سرنوشت فردایی روشن در پرتو باور عمیق به وعده‌های الهی مبنی بر حاکمیت صالحان بر زمین با ما سخن می‌گوید.

دهه فجر، بیش از آنکه یک مناسبت تقویمی باشد، بخشی از حافظه تاریخی و هویتی جامعه ایرانی اسلامی است؛ حافظه‌ای که در آن، یک ملت به‌صورت آگاهانه و جمعی، مسیر تازه‌ای را برای زیست سیاسی، اجتماعی و فرهنگی خود برگزید.

انقلاب اسلامی ایران، برخلاف بسیاری از انقلاب‌های قرن بیستم، صرفاً واکنشی به ناکارآمدی اقتصادی یا جابه‌جایی نخبگان سیاسی نبود؛ بلکه خیزشی مبتنی بر بازتعریف نسبت «دین، مردم و قدرت» محسوب می‌شود. دهه فجر، نماد عینی این بازتعریف است؛ جایی که دین از حاشیه فردی خارج شد و به منبع معنا، مشروعیت و جهت‌دهی اجتماعی بدل گشت. جشن گرفتن این دهه، در واقع یادآوری یک «پارادایم فکری» است که هنوز هم در حال اثرگذاری بر معادلات داخلی و بین‌المللی ایران است. درواقع، دهه فجر فرصتی برای بازخوانی نقش مردم در تحولات تاریخی است. انقلاب اسلامی نشان داد که کنش جمعی، زمانی که بر پایه هویت مشترک و باورهای عمیق دینی و اسلامی شکل بگیرد، قادر است ساختارهای به‌ظاهر تثبیت‌شده قدرت را دگرگون کند. این تجربه تاریخی، همچنان برای علوم سیاسی، جامعه‌شناسی و مطالعات فرهنگی، یک نمونه قابل مطالعه و تحلیل

صاحب امتیاز		معاونت فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه		مدیر مسئول	دکتر حسین محبی
جانشین مدیر مسئول	دکتر علیرضا رجبی	پیامک نشریه	۶۶۰۰۹۹۶۲	مرکز تولید و توزیع	کوروش فتاحی و مهدی میرغیائی
سر دبیر	فریدتولیده	رایانامه	f.sarbaz@chmail.ir	دورنگار	۳۳۲۲۲۲۰۳
طراح و صفحه‌آرا	حمیدرضا نجفی شاه‌کوهی	تلفن تماس	۰۲۱۳۵۲۳۳۷۰۰	صندوق پستی	۱۷۷۷۵/۳۸۷
لیتوگرافی و چاپ	مرکز چاپ سپاه	تهران: ستاد فرماندهی کل سپاه، حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه، بلوک ۲، معاونت فرهنگی و تبلیغات، مدیریت انتشارات			
تلفن سردبیری	۰۲۱۳۵۲۳۳۸۴۷				
توزیع	۰۲۱۳۵۲۳۳۸۷۸				
نشانی مجله					

چرا باید دهه فجر را جشن بگیریم؟

بازخوانی هویت، امید و آینده‌سازی یک ملت

اجتماع و سیاست بود. دهه فجر نماد این حقیقت است که دین می‌تواند الهام‌بخش عدالت‌خواهی، اخلاق اجتماعی و مبارزه با فساد باشد. جشن گرفتن این دهه، فرصتی برای پاسخ به این پرسش مهم است که «دین در جامعه امروز چه نقشی می‌تواند داشته باشد؟» و چگونه می‌توان از سرمایه معنوی انقلاب برای حل مسائل معاصر بهره برد.

◀ دهه فجر؛ جشن استقلال و «نه» گفتن به سلطه

یکی از اصلی‌ترین دلایل جشن گرفتن دهه فجر، یادآوری استقلال‌خواهی ملت ایران است. انقلاب اسلامی، پاسخی روشن به دهه‌ها وابستگی سیاسی، فرهنگی و اقتصادی بود. شعار «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» تنها یک شعار خیابانی نبود؛ بلکه خلاصه‌ای از خواست تاریخی مردمی بود که می‌خواستند خودشان درباره سرنوشت‌شان تصمیم بگیرند. دهه فجر فرصتی است برای یادآوری اینکه استقلال، دستاوردی آسان و همیشگی نیست و نیازمند پاسداری آگاهانه است.

◀ دهه فجر؛ بازتولید امید اجتماعی

در شرایطی که جامعه با چالش‌های اقتصادی، فرهنگی و رسانه‌ای مواجه است، دهه فجر می‌تواند منبع امید اجتماعی باشد. مرور دستاوردهای انقلاب در حوزه‌هایی چون گسترش آموزش، بهداشت،

◀ دهه فجر؛ فراتر از یک مناسبت تاریخی

دهه فجر، یادآور ده روز سرنوشت‌ساز در تاریخ معاصر ایران است؛ روزهایی که یک ملت با تکیه بر ایمان، اراده جمعی و رهبری الهی، سرنوشت خود را تغییر داد. از ۱۲ بهمن ۱۳۵۷، روز بازگشت امام خمینی (ره) به میهن، تا ۲۲ بهمن، روز پیروزی انقلاب اسلامی، مسیری طی شد که نه تنها یک حکومت، بلکه یک منظومه فکری و تمدنی را دگرگون کرد. جشن گرفتن دهه فجر، صرفاً بزرگداشت گذشته نیست؛ بلکه بازخوانی چرایی یک انتخاب تاریخی است.

◀ دهه فجر؛ احیای نقش مردم در تاریخ

انقلاب اسلامی از معدود انقلاب‌هایی است که با حضور گسترده و مستمر مردم به پیروزی رسید. نه کودتا بود، نه حرکت نخبگانی صرف؛ بلکه یک خیزش مردمی با محوریت ایمان دینی. جشن دهه فجر، بزرگداشت نقش مردم در ساخت تاریخ است؛ یادآوری این حقیقت که جامعه، زمانی زنده است که مردمش احساس مسئولیت کنند. این پیام، به‌ویژه برای نسل جوان، حیاتی است.

◀ دهه فجر؛ پیوند دین و زندگی اجتماعی

یکی از وجوه متمایز انقلاب اسلامی، پیوند دوباره دین با عرصه

قاب یادگاری

تجلیل از سربازان متأهل وظیفه سپاه قمربنی هاشم(ع)

همایش تجلیل از کارکنان وظیفه متأهل سپاه حضرت قمربنی هاشم علیه السلام استان چهارمحال و بختیاری در راستای حمایت از ازدواج و فرزندآوری و جوانی جمعیت برگزار شد.

یلدای همدلی و اقتدار؛

شب یلدا، فرمانده سپاه کربلا در جمع نیروهای وظیفه حضور یافت و در فضایی صمیمی و معنوی، بلندترین شب سال را در کنار سربازان سپری کرد.

رشد علمی، فناوری و خودباوری ملی، نشان می‌دهد که مسیر پیشرفت هرچند دشوار، اما ممکن است. جشن دهه فجر، اگر آگاهانه برگزار شود، می‌تواند به جای شعارزدگی، امید واقع‌بینانه تولید کند.

دهه فجر؛ گفت‌وگو با نسل جدید

برای نسلی که انقلاب را ندیده، دهه فجر یک «روایت» است، نه یک خاطره. جشن گرفتن این دهه باید بهانه‌ای برای گفت‌وگوی صادقانه با نسل جوان باشد؛ گفت‌وگویی که هم از آرمان‌ها بگوید و هم از نقدها. دهه فجر زمانی زنده می‌ماند که بتواند پرسش‌های نسل جدید را تحمل و به آن‌ها پاسخ دهد، نه اینکه صرفاً به تکرار کلیشه‌ها بسنده کند.

دهه فجر؛ مسئولیت امروز ما

جشن دهه فجر، فقط نصب پرچم و برگزاری مراسم نیست؛ بلکه تجدید عهد با ارزش‌هایی است که انقلاب بر آن بنا شد: عدالت، کرامت انسانی، استقلال و معنویت. پرسش اصلی این است: ما امروز تا چه اندازه وارثان شایسته آن آرمان‌ها هستیم؟ دهه فجر، آینه‌ای است که هر سال مقابل ما قرار می‌گیرد تا نسبت خود را با انقلاب بازتعریف کنیم.

جمع‌بندی

دهه فجر را جشن می‌گیریم، نه برای ماندن در گذشته، بلکه برای ساختن آینده. این دهه یادآور این حقیقت است که ملت‌ها می‌توانند تاریخ‌ساز باشند، اگر هویت خود را بشناسند و به آن وفادار بمانند. دهه فجر، جشن بیداری، انتخاب و مسئولیت است.

منابع

امام خمینی(ره)، صحیفه امام، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ج ۵ و ۶.
مطهری، مرتضی، پیرامون انقلاب اسلامی، انتشارات صدرا، ۱۳۸۷.
سلیمی‌نمین، روح‌الله، انقلاب اسلامی؛ زمینه‌ها و دستاوردها، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۹۰.
جعفریان، رسول، تاریخ سیاسی اسلام و انقلاب اسلامی، نشر علم، ۱۳۹۲.

نقش جوانان در پیروزی، استمرار و صدور انقلاب

♦ بر اساس یک بینش صحیح و تحلیل عمیق می‌توان گفت تاکنون هیچ پدیده‌ای مثبت در جهان نبوده است که جوانان در آن نقش نداشته باشند. تعریف ما از «پدیده مثبت»، هر پدیده‌ای است که در رشد و بالندگی هر کشوری سهم قابل توجهی دارد. اگر عناصر دیگری مانند تحقق آرمان‌ها و اهداف بلند دینی و انقلابی را نیز به این تعریف بیفزاییم، «پدیده مثبت» در کشوری اسلامی مانند ایران مصداق متعالی تر و اساسی تری پیدا می‌کند. ♦

در واقع، انفجار و فوران استعداد و قوای وجودی یک انسان است. در یک تمثیل، «فجر» مانند یک چشمه سار است که از بالای قله کوهی بجوشد و به پایین سرازیر شود و همه جا را سیراب سازد. جوانی نیز مانند چشمه‌ای است که استعدادها و نیروهای وجودی انسان در آن متبلور است و استعدادها را در این مقطع می‌جوشد و در ابعاد دیگر انسان در همه عمر جاری می‌گردد. به همین دلیل همه بزرگان گفته‌اند انسان هر کاری بخواهد در عمرش انجام دهد، باید در جوانی بدان اقدام کند همچون تحصیل، ورزش، کار و کسب، معنویت، مطالعه، تحقیق و... زیرا هر کار اساسی نیازمند نیرو و توان و انرژی است و این نیز فقط در دوره جوانی و در وجود جوان نهفته است.

اما منظر دوم، ملاحظه‌ای نزدیک به ملاحظه اول است. دهه فجر، آغاز تاریخ انقلاب اسلامی و اول عمر نظام جمهوری اسلامی ایران است؛ جوان نیز نسبت به عمر و زندگی یک انسان، آغاز آن به شمار می‌رود. به تعبیر دیگر، انقلاب اسلامی ایران در دهه فجر، در حقیقت در مرحله جوانی خود قرار دارد. با توجه به این ملاحظات می‌توان میان دهه فجر و جوان، نوعی سنخیت و هم‌رنگی مشاهده نمود. انقلاب اسلامی اگر بخواهد شکوفا و بالنده شود و به بار بنشیند، به وجود جوانان نیازمند است. این، جوانانند که می‌توانند انقلاب را همواره جوان و جوشنده نگه دارند و به مراحل فعلیت ثمردهی برسانند.

بی تردید بعد از اصل مبارزه با رژیم ستمشاهی و برپایی انقلاب اسلامی، اولین پدیده مثبت در این کشور، وقوع پیروزی انقلاب است که از آن به «دهه فجر» یاد می‌شود. شرکت جوانان و نقش آنان در این پدیده، حقیقتی است که قابل انکار نیست. البته در پدیده‌های انقلاب اسلامی تمامی مردم نقش داشتند، اما نقش جوانان در این میان بسیار برجسته است. اگر تعبیر کنیم که جوانان صاحبان اصلی انقلاب اند، سخن به گزاف نگفته ایم. آن چه در این نوشتار تقدیم می‌گردد، نکاتی پیرامون همین زمینه است.

فجر انقلاب، فجر زندگی

حداقل از دو منظر می‌توان بین دهه فجر و وجود جوان، سنخیت و هماهنگی را ملاحظه کرد: معنای لغوی «فجر» نخستین منظر است. بر این اساس چنین تعبیر می‌شود که «فجر»، جوشش و فوران است؛ رشد و شکوفایی و بالندگی است؛ فعلیت یافتن استعدادها و قوای وجودی است. دهه فجر نسبت به انقلاب اسلامی همین خصوصیات را دارد. جوشش و شکوفایی انقلاب را باید در دهه فجر به نظاره نشست. در مورد جوان نیز مسئله همین سان است. جوان

◀ شکوفایی رویش انقلابی، بیشتر از گذشته

البته از سوی دیگر، جوانان نیز - همچون سایر مردم - به انقلاب نیازمندند و این نیاز بیشتر از نیاز انقلاب به جوانان است، زیرا جوانان در سایه سار و به برکت انقلاب اسلامی است که شکوفا شده اند. اکنون به نظر تمامی ژرف اندیشان، این شکوفایی و رویش آن قدر قوی و گسترده و عمیق است که هر سال که بر عمر انقلاب اسلامی افزوده شده و هر دهه فجری که می‌گذرد، بر تعداد جوانان مکتبی و انقلابی و وفادار به اسلام و رهبری افزوده می‌شود؛ جوانانی که هنگام خطر و توطئه به میدان می‌آیند و از اصول و آرمان‌های خود دفاع می‌کنند. این حقیقت، نسبت به سالهای اول انقلاب و دوران هشت سال دفاع مقدس بسیار برتر و پررنگ تر است. بنابراین، اگر زمانی حفظ انقلاب و آرمان‌های آن نیازی به وجود جوانان پیدا کند، بسیار بیشتر، انقلابی‌تر و حماسی‌تر از قبل جان خود را سپر بلای آن قرار خواهند داد.

◀ پاسخ به یک شبهه

برخی افراد که اندیشه و نگاه آنان از سطوح ظاهری پدیده‌ها و حقایق، برتر نمی‌رود در ارزیابی وضعیت انقلاب و جوانان انقلابی به اشتباهی بزرگ مبتلا شده اند. آنان با دیدن برخی نارسایی‌های فرهنگی، مکتبی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، تصور می‌کنند انقلاب از دست رفته؛ همه از دین و انقلاب زده شده اند و اگر زمانی انقلاب در موقعیت خطر قرار گیرد، مردم و خصوصاً جوانان دیگر مانند سابق به صحنه خطر و فداکاری نخواهند شتافت و... این افراد، گاه که از اوایل انقلاب و دوران جنگ سخنی به میان می‌آید، آهی از سر افسوس کشیده و آن زمان‌ها را دیگر غیرقابل تکرار می‌دانند و در این زمینه مرتباً با روحیه ای یاس آمیز سخن می‌گویند. پاسخ این اندیشه و سخن، شامل چند نکته است:

❖ ۱- این اندیشه و سخن، از اصل نادرست و اشتباه است. بر اساس بینش قرآنی، اگر حقیقتی الهی و پدیده ای پاک و طیب (به تعبیر سوره ابراهیم «درختی طیبه») در عالم بوجود آمد، سنت الهی آن است که هر روز آن را رشد و بالندگی بیشتری عطا می‌کند؛ می‌فرماید: «مثال کلمه طیبه همچون درختی طیبه است که اصل و ریشه آن ثابت و شاخه‌های آن در آسمان است؛ این درخت با اجازه پروردگارش در هر زمان میوه می‌دهد (و گسترده تر و سایه گسترتر می‌شود). انقلاب اسلامی ایران نیز یک حقیقت و درخت طیبه و الهی است. بر اساس این سنت الهی و قرآنی، هر روز این انقلاب زنده تر، بالنده تر و بزرگتر می‌شود.

❖ ۲- پاسخ دوم مبتنی بر یک نگاه عقلی و تجربی است. بدین معنا که می‌پرسیم: جوانانی که در زمان انقلاب و جنگ آن گونه فداکاری‌ها کردند و حماسه آفریدند، چه سابقه ای داشتند؟ جز این که در زمان طاغوت بودند و در جامعه ای پر از فساد و بی تقوایی و گناه و فضای طاغوتی تنفس کرده بودند؟

بلافاصله سوال دوم را می‌پرسیم: اکنون جوانان جامعه ما چه سابقه‌ای

دارند؟ جز نفس کشیدن در یک حاکمیت الهی و اسلامی و ولایی؟ اکنون می‌گوییم: اگر جوانان اوایل انقلاب و دوران جنگ با آن سابقه، هنگام خطر به میدان می‌شتافتند و آن حماسه‌ها را آفریدند، آیا جوانان کنونی با این سابقه (غیر قابل مقایسه با آن سابقه) حداقل مانند آنان به پای انقلاب نایستاده اند؟ اگر پاسخ کسی باز هم منفی باشد، نشان از سطحی نگری و نیز بی انصافی او خواهد داشت.

❖ ۳- پاسخ سوم بسیار محسوس تر و روشن تر است و پاسخ‌های اول و دوم را نیز واضح تر می‌سازد. در یک نگاه عقلی و تجربی دیگر، گفته می‌شود که: بزرگترین دلیل برای اثبات یک پدیده، وقوع آن است. یعنی گاهی برای اثبات یک پدیده دلایلی عقلانی و نظری آورده می‌شود؛ و گاهی می‌گویند: خوب نگاه کنید! این پدیده وقوع پیدا کرده است و چه چیزی از این قوی تر و استدلالی تر؟

«فجر» مانند یک چشمه سار است که از بالای قله کوهی بجوشد و به پایین سرازیر شود و همه جا را سیراب سازد. جوانی نیز مانند چشمه ای است که استعدادها و نیروهای وجودی انسان در آن متبلور است و استعدادهای او در این مقطع می‌جوشد و در ابعاد دیگر انسان در همه عمر جاری می‌گردد.

اگر فقط حوادث یکی دو دهه اخیر را ملاحظه کنیم، می‌نگریم هرگاه انقلاب به فداکاری و جانفشانی نیاز داشته، جوانان سیل آسا در صحنه حاضر شده و از فدای هیچ چیز دریغ نورزیده اند. مواردی همچون حضور آنان در ۲۳ تیرماه سال ۱۳۷۸ و عاشورای سال ۸۸، نهم دی ماه همان سال، حضور میلیونی در راهپیمایی‌های ۲۲ بهمن هر سال و نمونه ی بارز آن حضور در راهپیمایی و اجتماع عظیم در ۲۲ دی ماه ۱۴۰۴ در محکومیت اقدامات تروریست‌های آمریکایی صهیونی، و معنادار مردمی در استقبال از سفرهای مقام معظم رهبری که مکرراً صورت پذیرفته و امثال اینها، همه بیانگر حقیقتی است که از آن یاد کردیم. اینها، تمام، مصادیق همان «وقوع» است که از هر دلیل دیگری محکم تر و مستدل تر است. آیا این حضورها کمتر از حضورهای اوایل انقلاب و دوران دفاع مقدس است؟ و آیا اگر نیازی جدید به حضور مردم و جوانان افتد، کثرت و صلابت و شکوه و دشمن شکن بودن آن حضور، وقوع نخواهد یافت؟ قطعاً چنین خواهد بود و بهترین دلیل آن، وقوع حوادثی است که از آن یاد نمودیم.

معنای حقیقی وفاداری در مکتب حضرت عباس (علیه السلام)

♦ در دنیایی که تعاریف پیوندها و پایبندی‌ها هر روز رنگ‌عوض می‌کند و "وفاداری" گاه تا سطح یک قرارداد موقت سقوط کرده است، مکتب حضرت عباس (علیه السلام) همچون ستونی استوار، معنایی ژرف، اصیل و جاودان از وفاداری را به بشریت عرضه می‌دارد. وفاداری در مکتب این پرچمدار وفا، مفهومی تک‌بعدی و قراردادی نیست؛ بلکه یک جهان‌بینی، یک انتخاب وجودی و یک مسیر تبدیل شدن است. این مقاله در پی آن است تا با تکیه بر سیره و کلام آن حضرت، ابعاد این وفاداری حقیقی را واکاوی کند. ♦

رضا ابراهیمی

فصل اول: وفاداری، انتخاب آگاهانه بر پایه معرفت

اساس هر وفاداری راستین، معرفت است. حضرت عباس (علیه السلام) در دامن ولایت و در کنار برادرش امام حسین (علیه السلام) پرورش یافت. وفاداری او، حاصل یک شناخت عمیق و خدشه‌ناپذیر نسبت به مقام امامت و جایگاه حجت خدا بود. او امام را نه تنها به عنوان برادر، که به عنوان "امام حق" و "محور اطاعت الهی" می‌شناخت. این معرفت بود که وفاداری او را از یک رابطه احساسی خویشاوندی، به یک تکلیف آسمانی و عقلانی ارتقا داد. در مکتب عباسی، وفا پیش از آن که یک عاطفه باشد، یک شناخت است و پیش از آن که یک احساس باشد، یک انتخاب آگاهانه بر مبنای حقیقت.

فصل دوم: ابعاد وفاداری در مکتب عباسی

وفاداری در سیره حضرت عباس (علیه السلام)، ابعاد گسترده و به هم پیوسته‌ای دارد که هر یک، جلوه‌ای از این مفهوم کامل را نشان می‌دهد:

۱. وفاداری به خدا: ریشه همه وفاها

در نگاه عباسی، وفاداری نهایی، تنها به ذات اقدس الهی تعلق دارد. وفاداری به امام، به دین و به آرمان‌ها، همه تجلی‌های وفاداری به خداوند است. هنگامی که در صحرای کربلا از ایشان پرسیدند: "چگونه است که برادرت حسین را یاری می‌کنی، در حالی که می‌دانی کشته خواهی شد؟" پاسخ داد که این یاری، "برای رضای خدا و دفاع از حجت خدا" است. این نشان می‌دهد محور

اجتماعی است. انسان امروز می‌تواند از این مکتب بیاموزد که:

۱. وفاداری در روابط خانوادگی و اجتماعی باید بر اساس حق‌مداری و ارزش‌های اخلاقی باشد، نه صرف منافع زودگذر.
۲. در وفاداری به آرمان‌ها و اصول، باید ثابت‌قدم بود و در برابر وسوسه‌های سازش و انحراف مقاومت کرد.
۳. وفاداری واقعی نیازمند عمل جهادی و فداکاری است و به صرف حرف و شعار محقق نمی‌شود.
۴. وفاداری به رهبری و ولایت، زمانی ارزشمند است که بر پایه شناخت و یقین باشد و در مسیر رضای خدا قرار گیرد.

حضرت عباس (علیه السلام) در دامان ولایت و در کنار برادرش امام حسین (علیه السلام) پرورش یافت. وفاداری او، حاصل یک شناخت عمیق و خدشه‌ناپذیر نسبت به مقام امامت و جایگاه حجت خدا بود. او امام را نه تنها به عنوان برادر، که به عنوان "امام حق" و "محور اطاعت الهی" می‌شناخت

نتیجه‌گیری: عباس (علیه السلام)، اسوه وفا

حضرت عباس (علیه السلام) ترجمان عملی وفاداری است. او نشان داد که وفاداری حقیقی، همراهی تا انتهای راه حق است، حتی اگر این راه، از کنار رود فرات بگذرد و انسان با وجود دسترسی به آب، در اطاعت از امام، تشنه جان دهد. وفاداری او، چراغ راهی برای همه آزادگان و وفاداران تاریخ است. در مکتب او، وفا بهای سنگینی دارد، اما در مقابل، کرامتی ابدی می‌آفریند؛ کرامتی که نام "ابوالفضل" و "قمر بنی‌هاشم" را برای همیشه در آسمان ایثار و وفا، به عنوان ستاره‌ای درخشان و جاودانه ماندگار ساخته است. به راستی که او نه تنها پرچمدار کربلا، که پرچمدار وفاداری در همه اعصار و برای همه انسان‌های حقیقت‌جو است.

منابع:

لهوف (سید بن طاووس) - مشهورترین و معتبرترین منقل درباره وقایع عاشورا و شامل خطبه‌ها، گفتگوها و شرح حالات شهیدان
مقتل الحسین (علیه السلام) (عبدالرزاق مكرم) - منبعی مستند و تحلیلی که به تفصیل به زندگانی و نقش حضرت عباس (علیه السلام) پرداخته است
ارشاد (شیخ مفید) - از کتب معتبر تاریخی-حدیثی که گزارش‌های مستندی از زندگی ائمه (علیهم السلام) ارائه می‌دهد
بحار الانوار (علامه مجلسی) - به ویژه مجلدات مربوط به امام حسین (علیه السلام) و واقعه کربلا
تفسیر نمونه (آیت‌الله مکارم شیرازی) - در ذیل آیات مرتبط با وفاداری، جهاد و امر به معروف
قصه کربلا (آیت‌الله علی صفایی حائری) - تحلیلی عمیق از ابعاد مختلف نهضت عاشورا و نقش‌آفرینان آن
پرتویی از عظمت حسین (علیه السلام) (آیت‌الله لطف‌الله صافی گلپایگانی) - شامل فصلی درباره جایگاه حضرت عباس (علیه السلام)
موسوعه کلمات الإمام الحسین (علیه السلام) (دار المعرف) - جمع‌آوری سخنان امام که زمینه‌ساز درک فضای وفاداری در کربلاست.

اصلی وفای او، جلب رضایت پروردگار بود.

۲. وفاداری به امام: عین وفاداری به دین

نماد بارز وفاداری حضرت عباس (علیه السلام)، وفاداری بی‌چون و چرا به امام زمان خویش، حضرت سیدالشهدا (علیه السلام) است. این وفاداری، در اوج خود، به معنای "اطاعت محض" و "تفویض امر" به امام بود. او هیچ گاه پیش‌دستی نمی‌کرد و منتظر فرمان امام می‌ایستاد. حتی در سخت‌ترین لحظات تشنگی، با وجود دسترسی به رود فرات، تنها با اجازه امام اقدام می‌کرد. این، وفاداری را به سطح "انقطاع الی الله از مجرای اطاعت از ولی الله" رساند.

۳. وفاداری به آرمان و ارزش‌ها: پایداری تا پای جان

وفاداری عباسی، وفاداری به آرمان عدالت، حریت و امر به معروف و نهی از منکر بود. او در کربلا تنها از یک فرد دفاع نمی‌کرد؛ از اسلام ناب محمدی (صلی الله علیه وآله) دفاع می‌کرد. این وفاداری به ارزش‌ها، باعث شد که او تمام پیشنهادهای تطمیع دشمن برای ترک سپاه امام را با عزت رد کند. وفای او، فدا شدن در راه ارزش‌هایی بود که امام مظهر و مجری آن بود.

۴. وفاداری در عمل و جهاد: وفای به عهد در میدان

مکتب حضرت عباس (علیه السلام)، وفاداری را مفهومی مجرد و شعارگونه نمی‌داند. وفاداری حقیقی، در میدان عمل محک می‌خورد. جهاد، فداکاری، جانبازی و استقامت، زبان عملی وفاداری عباسی است. از پیمان بستن با برادر در شب عاشورا تا نبرد تک‌نفره در ساعات آخر، همه صحنه‌های عملی وفاداری بودند. او به عهد خود در هر شرایطی عمل کرد و وفاداری را تا آخرین قطره خون و تا قطع دو دست و فرود آمدن ضربه نهایی بر سرش، ادامه داد.

فصل سوم: ویژگی‌های وفاداری عباسی

وفاداری در مکتب ابوالفضل (علیه السلام)، دارای ویژگی‌های منحصربه‌فردی است که آن را از دیگر تعاریف متمایز می‌سازد:

۱. **خالصانه و بی‌ریا:** هیچ چشم‌داشتی به مقام، مال یا شهرت نداشت. تنها چشم‌داشتش رضای خدا و حفظ دین بود.
۲. **ثابت و استوار:** تحت تأثیر هیچ بحران، تهدید یا تطمیعی قرار نگرفت. همان‌گونه که در ابتدا ایستاد، در پایان نیز ایستاد.
۳. **فعال و مسئولیت‌پذیر:** منفعل نبود. در چارچوب اطاعت از امام، در انجام وظایف (مانند حفاظت از خیمه‌ها، آب‌آوری و نبرد) پیشگام و فعال بود.
۴. **عاقلانه و آگاهانه:** برخاسته از شعور و درک عمیق از موقعیت بود، نه تعصب کورکورانه.

فصل چهارم: وفاداری عباسی، الگویی برای انسان معاصر

مکتب وفاداری حضرت عباس (علیه السلام)، تنها یک رویداد تاریخی نیست؛ یک الگوی زنده و کاربردی برای زندگی فردی و

چگونه مهدویت امید می‌آفریند؟

♦ در جهان پر آشوب و پیچیده معاصر، بشر گرچه به پیشرفت‌های حیرت‌انگیز مادی دست یافته، اما گویی روح خود را گم کرده است. امواج سهمگین ناامیدی، افسردگی، پوچ‌انگاری و ترس از آینده، جان و جهان انسان امروز را احاطه کرده است. در چنین فضایی، پرسش از «امید» پرسشی بنیادین و حیاتی است. آیا امید واقعی، امیدی که بتواند در طوفان‌های سخت زندگی، کشتی وجود انسان را نجات دهد، وجود دارد؟ اعتقاد به «مهدویت» و انتظار ظهور منجی موعود، پاسخی استوار و ژرف به این پرسش اساسی بشر است. این باور، نه یک رؤیای خام، که یک وعده حتمی الهی است که عمیق‌ترین و ماندگارترین امید را در دل انسان می‌آفریند. این مقاله می‌کوشد به این پرسش پاسخ دهد که مکتب مهدویت چگونه و از چه مجرای، چشمه امید را در جان انسان‌ها جاری می‌سازد. ♦

حمیدرضا سعیدی

بحران امید در دنیای مدرن و نیاز به یک ناجی

امروزه شاهدیم که بسیاری از ایدئولوژی‌های بشری که روزی نوید بهشت زمینی می‌دادند، یکی پس از دیگری شکست خورده‌اند. این شکست‌ها موجی از بدبینی، ناامیدی و احساس بن‌بست را به همراه آورده که نتایج آن را در افزایش آمار خودکشی، اعتیاد، بی‌هویتی و خشونت می‌توان مشاهده کرد. در این شرایط، انسان بیش از هر زمان دیگری احساس می‌کند که برای نجات اوضاع فردی و اجتماعی خود، نیازمند دستی توانمند از غیب است. نیاز به منجی، خواسته‌ای فطری در نهاد بشر است. اعتقاد به مهدویت، این نیاز فطری را با عقلانی‌ترین و متقن‌ترین پاسخ ممکن — که ریشه در وحی و سنت نبوی دارد — سیراب می‌کند. این باور به انسان می‌گوید که شما در مسیر تاریخ، سرگردان و بی‌پناه رها نشده‌اید؛ بلکه جهان، مدیر و مدبری حکیم دارد که بهترین فرزند آفرینش را برای نهایت بخشیدن به حرکت بشر، ذخیره کرده است.

مهدویت: وعده‌ای حتمی برای آینده‌ای روشن

اساس امیدبخشی مهدویت، در حتمی بودن آن نهفته است. این یک آرزوی محال یا احتمال نامطمئن نیست؛ بلکه وعده صادق الهی و سنت تخلف‌ناپذیر خداوند در زمین است. قرآن کریم می‌فرماید: «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» (سوره انبیاء، آیه ۱۰۵). این آیه، پیروزی نهایی صالحان و شایستگان را به عنوان یک قانون مکتوب در صحیفه‌های آسمانی اعلام می‌کند. رهبر معظم انقلاب در تبیین این موضوع می‌فرمایند: «هیچ وقت انسانی که معتقد به این اصل [مهدویت] است ناامید نمی‌شود. چرا؟ چون میدانند یک پایان روشن حتمی وجود دارد، برو برگرد ندارد». این قطعیت، امیدی ریشه‌دار و

آسیب‌ناپذیر می‌سازد. مؤمن می‌داند که هرچند ابرهای ظلم و فساد آسمان جهان را تاریک کند، سرانجام خورشید عدالت خواهد تابید: «وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا» (سوره زمر، آیه ۶۹). این نور، همان امام عصر (عج) است که زمین را روشن خواهد کرد.

انتظار فرج: موتور محرک امید و عمل

اما امید مهدوی، یک امید انفعالی و خواب‌آلود نیست که انسان را به کنجی بکشد تا فقط تماشاگر باشد. این امید، در قالب «انتظار فرج» تبلور می‌شود که خود، «از بزرگترین گشایش‌هاست» (اَنْتِظَارُ الْفَرَجِ مِنَ الْعَظَمِ الْفَرَجِ). انتظار واقعی، حالتی پویا و فعال است. به تعبیر رهبر انقلاب: «انتظار حرکت است، سکون نیست. انتظار فرج یعنی کمر بسته بودن، آماده بودن، خود را از همه جهت

♦ در عرصه اخلاق و معنویت: منتظر ظهور امام زمان (عج)، سعی می‌کند خُلقیات و رفتارش را به آن حضرت نزدیک کند. امید به دیدار یار، قوی‌ترین انگیزه برای پالایش درون، ترک گناه و تحصیل فضایل اخلاقی است. او می‌کوشد تا در حد توان، خود را به آن پایان روشن برساند.

◀ دعا: زبان امید و رشته ارتباط با منجی

در دوران غیبت، دعا مهم‌ترین پل ارتباطی بین انسان امیدوار و منجی موعود است. دعا برای فرج، تنها یک درخواست زبانی نیست؛ بلکه تجلی عینی اشتیاق قلبی، اعلام آمادگی و مشارکت در تحقق وعده الهی است. وقتی مؤمنی با تضرع می‌خواند: «اللهم عجل لولیک الفرج»، در حقیقت می‌گوید: «پروردگارا، من این وعده تو را باور دارم و مشتاقانه آن را می‌خواهم». امام صادق (ع) فرموده‌اند دعا، قضای حتمی را نیز دفع می‌کند. این بدان معناست که دعاها مخلصانه مومنان می‌تواند در تعجیل فرج اثر مستقیم داشته باشد. بنابراین، دعا هم نشانه امید است، هم تقویت‌کننده امید و هم وسیله‌ای برای تحقق آن امید. در دعاها مهدوی مانند «دعای عهد» و «دعای فرج»، مؤمن بارها و بارها عهد می‌بندد، اعلام آمادگی می‌کند و چشم به راهی می‌کند که این پیوند روحی و عهد معنوی، خود بزرگ‌ترین مایه امیدواری است.

◀ نتیجه‌گیری: امید؛ موهبتی الهی برای ادامه راه

مهدویت، یک نظام فکری کامل است که به آینده تاریخ، معنا و جهت می‌بخشد. این مکتب، با ارائه تصویری نورانی و حتمی از فردای بشر — که در آن عدالت جهانی می‌شود، زمین از فساد پاک می‌گردد و انسان به کمال واقعی خود می‌رسد — قدرتمندترین پادزهر را در مقابل سم مهلک ناامیدی ارائه می‌دهد. امید مهدوی، امیدی فعال، خردپذیر و تکلیف‌آور است. این امید، به انسان می‌آموزد که در تاریک‌ترین لحظات نیز به طلوع خورشید بیندیشد، در سیلاب خروشان فساد قد خم نکند و برای تحقق عدالت، از هیچ تلاشی دریغ نرزد. به راستی که اعتقاد به مهدویت و انتظار فرج حضرت حجت (عج)، همان نوری است که دل‌ها را زنده نگه می‌دارد و بشریت رهگم‌کرده را به سوی کرانه‌ای امن و روشن رهنمون می‌سازد. همان‌طور که در زیارت آن حضرت می‌خوانیم: «السَّلَامُ عَلَی رَجَاءِ اللَّهِ وَ وَعْدِهِ»؛ درود بر امید خدا و وعده او.

منابع:

۱. قرآن کریم (آیات سوره انبیاء: ۱۰۵، زمر: ۶۹)
۲. روایت «اتَّيظَرُ الْفَرَجَ مِنْ أَكْثَرِ الْعَظَمِ الْفَرَجِ» از امام سجاد (ع) که در منابع معتبر حدیثی شیعه آمده است
۳. دعای افتتاح منسوب به امام زمان (عج) و سایر ادعیه مأثوره مربوط به فرج

برای آن هدفی که امام مهدی (علیه الصلاة والسلام) برای آن قیام خواهد کرد آماده کردن». منتظر واقعی، مانند کشاورزی است که به باران بهاری امید دارد، اما در انتظار نشسته نمی‌ماند؛ زمین را شخم می‌زند، بذر می‌پاشد و آبیاری می‌کند. امید به ظهور، بزرگ‌ترین محرک برای تلاش و سازندگی است. انسان منتظر، برای زندگی در جامعه آرمانی فردا، امروز را می‌سازد. او می‌کوشد در خود و محیط اطرافش، جلوه‌هایی از عدالت، اخلاق و معرفت را محقق کند تا شایستگی حضور در دولت کریمه را بیابد.

◀ تجلی امید مهدوی در عرصه‌های گوناگون زندگی

این امید پویا، در تمام زوایای زندگی یک فرد و جامعه منتظر تأثیر می‌گذارد:

♦ در عرصه فردی و روانی: انسان مهدی‌باور، هرگز خود را تنها و بی‌پناه نمی‌پندارد. او می‌داند که مولایی دارد که ناظر بر اوست و از دور دستگیرش است. این احساس، آرامش عمیقی ایجاد می‌کند. چنین فردی در مواجهه با مشکلات شخصی، ناکامی‌ها و مصیبت‌ها، چون کوه استوار می‌ماند، زیرا می‌داند این سختی‌ها موقت و گذراست و پایان راه، نور است. او واقع‌گرا و عاقلانه عمل می‌کند و با خلوص و تمرکز بالا به دنبال اهدافش می‌رود. در عرصه اجتماعی و سیاسی: جامعه‌ای که به مهدویت امید بندد، تسلیم ظلم نمی‌شود. نمونه اعلای این امر را در مقاومت مردم فلسطین می‌بینیم. آنچه جان‌شان را در سخت‌ترین محاصره‌ها و جنگ‌ها زنده نگاه داشته، همان روح امید و ایمان به ظهور منجی است که زمین را از لوٹ مستکبران پاک خواهد کرد. این امید، به مبارزه برای عدالت، معنای ابدی می‌بخشد و اجازه نمی‌دهد مبارزه به یأس و خستگی بینجامد.

ایران قوی

نگاهی به پیشرفت علمی کشور

فرهنگیار نویسنده محمد هادی حیدریان

◆ رشد پیشرفت علمی با وجود تهدیدها و تحریم ها
◆ خارج شدن از اسارت مطلق علمی با افزایش تولید علم در حال و آینده
◆ رشد نوآوری و پیشرفت های المپادی جوانان کشور
ایران قوی، از مهم ترین دستاوردهای همین پیشرفت علمی کشور بوده است.
از همین رو ضرورت دارد تا ما با همین شتاب چندین برابری مسیر پیشرفت های علمی را ادامه دهیم و به نقطه ای برسیم که متناسب ملت ایران است، متناسب تاریخ و گذشته ما و موارث علمی ماست.
بنابراین نباید بگذاریم این حرکت کند شود، اگر حرکت کند شد، بازیابی و بازسازی آن دشوارتر خواهد بود.

علم و پژوهش از دیرباز در کشور ما جایگاه عمیقی داشته است. در طی سالیان گذشته و قبل از انقلاب به دلیل هجمه استعمار، طلاب و دانشجویان ما نتوانستند در حوزه و دانشگاه ها فضای لازم را برای رشد پیدا کنند و حتی اگر حرکتی هم انجام می دادند به دلیل عدم حمایت با بن بست ها و ورود ممنوع ها مواجه می شدند.

اما با انقلاب اسلامی این بست ها شکست و زمینه لازم برای حرکت جوانان کشور ایجاد شد به طوری که در حال حاضر کشور با بازگشت به جایگاه علمی خوب خود و قرار گرفتن در بهترین وضعیت ممکن است.

توجه ویژه به علم و پیشرفت های محسوس در این حوزه در شرایطی در کشور ایجاد شده که فاصله علمی و فناوری های نوین جهان پیشرفته و کشورهای در حال توسعه، روز به روز عمیق تر می شود.

این روند سبب شده که اگر در قرن بیست سخن از جهان پیشرفته و در حال توسعه بود، امروز و در قرن بیست و یکم این مفهوم در قالب جهان فوق پیشرفته و برخوردار از علوم high tech نمود یافته و به عنوان یک واقعیت در جهان خودنمایی می کند. اکنون که در آستانه ۴۷ سالگی انقلاب اسلامی هستیم، کشور در زمینه شاخص های علمی در رتبه های قابل توجه جهانی قرار گرفته و از لحاظ نیروی انسانی متخصص و ظرفیت های بالقوه و بالفعل علمی نیز به پیشرفت های قابل توجه و دور از انتظاری دست یافته، و پیشرفت های حاصل شده را می توان حاصل دو موج آموزش و پژوهش دانست که مرهون پیروزی انقلاب اسلامی و تلاش برای جبران کاستی های پیش از انقلاب بوده است.

پیشرفت های علمی کشور در طول سال های بعد از انقلاب باعث خروج کشور از انزوا و ورود به زمینه ها و عرصه های گوناگون و ایران قوی شده است.

در زیر به برخی از روندها که اشاره به پیشرفت علم و فناوری در ایران دارد اشاره می شود:

- ◆ رشد سرعت پیشرفت حرکت علمی کشور
- ◆ افزایش رتبه علمی ایران به برکت اسلام و شریعت

راه‌های کوچک، تغییرات بزرگ

چگونه اقدامات ساده می‌توانند اقتصاد و زندگی ما را متحول کنند؟

♦ در ذهن بسیاری از ما، «تغییر بزرگ» نیازمند سرمایه‌های کلان، تصمیم‌های عظیم و سیاست‌های پیچیده است؛ اما تجربه‌های موفق اقتصادی و اجتماعی نشان می‌دهد که بسیاری از تحولات ماندگار، از اقدامات کوچک، مستمر و مردمی آغاز شده‌اند. اقتصاد مقاومتی دقیقاً بر همین منطق استوار است: مقاومت‌سازی اقتصاد از پایین، با تکیه بر ظرفیت‌های درونی و کنش‌های خرد اما هوشمندانه. ♦

تغییر از الگوی مصرف آغاز می‌شود

یکی از ساده‌ترین اما اثرگذارترین راه‌ها، اصلاح الگوی مصرف در خانواده‌هاست. کاهش مصرف کالاهای غیرضروری، پرهیز از اسراف، و ترجیح کالای داخلی، اگرچه در ظاهر اقداماتی کوچک‌اند، اما در مقیاس اجتماعی به کاهش خروج ارز، تقویت تولید داخلی و افزایش اشتغال منجر می‌شوند. هر خانواده می‌تواند با تصمیم‌های آگاهانه، بخشی از زنجیره اقتصاد مقاومتی باشد.

مهارت‌آموزی

سرمایه‌ای کوچک با بازدهی بزرگ در دنیای امروز، مهارت مهم‌تر از سرمایه است. یادگیری یک مهارت ساده مانند تولید محتوای دیجیتال، صنایع‌دستی، خدمات آنلاین، تعمیرات تخصصی یا آموزش مجازی، می‌تواند نقطه آغاز یک مسیر کارآفرینانه باشد. بسیاری از کسب‌وکارهای موفق خانگی و دانش‌بنیان، با کمترین هزینه اولیه و صرفاً با تکیه بر مهارت و خلاقیت شکل گرفته‌اند. این مسیر به‌ویژه برای جوانان، راهی عملی برای ورود به اقتصاد مولد است.

حمایت از کسب‌وکارهای خرد و محلی

خرید از مغازه محلی، سفارش خدمات از کارآفرینان کوچک و معرفی آن‌ها در شبکه‌های اجتماعی، نمونه‌هایی از کنش‌های ساده اما اثرگذارند. کسب‌وکارهای خرد، ستون فقرات اقتصاد مردم‌پایه‌اند و تقویت آن‌ها به توزیع عادلانه‌تر ثروت و افزایش تاب‌آوری اقتصادی جامعه کمک می‌کند.

تغییر نگرش

مقدمه هر تحول اقتصاد مقاومتی پیش از آن‌که یک برنامه اقتصادی باشد، یک نگرش فرهنگی است. عبور از ذهنیت «کارمندی صرف»، ارزش‌گذاری به تولید و احترام به کارآفرین، از تغییرات نرم اما بنیادینی هستند که زمینه‌ساز تحولات بزرگ می‌شوند. رسانه‌ها، نشریات دانشجویی و فعالان فرهنگی نقش مهمی در اصلاح این نگرش دارند.

استمرار

راز اثرگذاری اقدامات کوچک اقدامات کوچک زمانی به تغییرات بزرگ منجر می‌شوند که مستمر باشند. یک تصمیم مقطعی اثر محدودی دارد، اما تداوم رفتارهای درست، به مرور ساختارها را تغییر می‌دهد. اقتصاد مقاومتی نیز نیازمند صبر، پیگیری و باور به اثرگذاری گام‌های کوچک است. جمع‌بندی تغییرات بزرگ الزاماً از تصمیم‌های بزرگ شروع نمی‌شوند. هر فرد، هر خانواده و هر جمع کوچک می‌تواند با اصلاح مصرف، مهارت‌آموزی، حمایت از تولید داخلی و تغییر نگرش، سهمی واقعی در ساختن اقتصادی مقاوم و آینده‌ای پایدار داشته باشد. راه‌های کوچک، اگر آگاهانه و پیوسته انتخاب شوند، می‌توانند سرنوشت‌های بزرگ را رقم بزنند.

منابع:

خامنه‌ای، سیدعلی. اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل. دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، ۱۳۹۵.
مرکز الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی. تهران، ۱۳۹۲.
سلیمی، محمدرضا. «نقش کسب‌وکارهای کوچک در تحقق اقتصاد مقاومتی». فصلنامه اقتصاد و فرهنگ، سال ۶، شماره ۲، ۱۳۹۹.
حسینی، احمد. کارآفرینی و توسعه پایدار. انتشارات سمت، ۱۳۹۷. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.
گزارش توسعه مشاغل خانگی در ایران. ۱۴۰۰. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی. اقتصاد مردم‌پایه و الزامات تحقق آن. ۱۳۹۸.

ویژگی‌های جوانان آینده‌ساز کشور

ستوان سوم وظیفه مهدی ناظوری

فردی و اجتماعی منسجم است. هویت، چارچوبی معنایی فراهم می‌آورد که در پرتو آن، فرد قادر می‌شود جایگاه خود را در جامعه، تاریخ و فرهنگ بازشناسد. جوانانی که از هویت پایدار برخوردارند، نه دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند و نه به جزم‌اندیشی و تعصب کور تن می‌دهند، بلکه با حفظ ریشه‌های فرهنگی خویش، امکان گفت‌وگو و تعامل سازنده با جهان پیرامون را فراهم می‌آورند. مطالعات انجام‌شده در حوزه جامعه‌شناسی جوانان نشان می‌دهد که هویت‌یافتگی آگاهانه، زمینه‌ساز افزایش مشارکت اجتماعی و تقویت سرمایه اجتماعی در سطح کلان می‌شود.

ویژگی دیگر، مسئولیت‌پذیری و تعهد اجتماعی است. جوانان آینده‌ساز، نسبت به مسائل عمومی بی‌تفاوت باقی نمی‌مانند و خود را در قبال سرنوشت جامعه مسئول می‌دانند. این مسئولیت‌پذیری، صرفاً به مشارکت سیاسی محدود نمی‌شود، بلکه در رعایت قانون، احترام به حقوق دیگران، مشارکت در فعالیت‌های داوطلبانه و تلاش برای کاهش آسیب‌های اجتماعی نیز تجلی می‌یابد. در واقع، جوان مسئولیت‌پذیر، منافع فردی را در تعارض با منافع جمعی تعریف نمی‌کند، بلکه می‌کوشد میان این دو، تعادلی عقلانی برقرار سازد. سومین ویژگی اساسی، برخورداری از عقلانیت انتقادی و توان تحلیل مسائل پیچیده است. در عصر انفجار اطلاعات و گسترش رسانه‌های نوین، جوانان آینده‌ساز قادرند داده‌های متکثر و گاه متناقض را ارزیابی کرده و از افتادن در دام سطحی‌نگری و هیجان‌زدگی پرهیز کنند. این عقلانیت، مبتنی بر تفکر تحلیلی، گفت‌وگوی منطقی و پذیرش نقد است و امکان تصمیم‌گیری آگاهانه را در سطوح فردی و اجتماعی فراهم می‌آورد.

ویژگی چهارم، روحیه خلاقیت و نوآوری است. جوانان آینده‌ساز، به تکرار الگوهای ناکارآمد بسنده نمی‌کنند و همواره در پی یافتن راه‌حل‌های نو برای مسائل کهنه هستند. این خلاقیت، تنها به

جوانان، به‌عنوان پویاترین و اثرگذارترین قشر اجتماعی، همواره نقشی تعیین‌کننده در شکل‌دهی به مسیر آینده جوامع ایفا کرده‌اند. در ادبیات توسعه، سرمایه انسانی جوان نه تنها یک ظرفیت بالقوه، بلکه عنصری بالفعل در فرآیند تحول ساختاری کشورها محسوب می‌شود. جامعه‌ای که از نیروی جوان خود غفلت ورزد، عملاً از بازتولید خلاقیت، نوآوری و پویایی اجتماعی محروم خواهد شد. از سوی دیگر، جوانانی که واجد ویژگی‌های فکری، اخلاقی و اجتماعی متناسب با اقتضائات زمانه باشند، می‌توانند موتور محرک پیشرفت پایدار و متوازن کشور به شمار آیند. ازاین‌رو، شناسایی و تبیین ویژگی‌های جوانان آینده‌ساز کشور، نه صرفاً یک دغدغه نظری، بلکه ضرورتی راهبردی در عرصه سیاست‌گذاری فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی تلقی می‌شود. این مقاله می‌کوشد با رویکردی تحلیلی، مهم‌ترین ویژگی‌های جوانان آینده‌ساز را بررسی کرده و ابعاد گوناگون این مفهوم را روشن سازد.

از دیدگاه امام خامنه‌ای «مدظله العالی»، ایمان مستحکم، تعهد به ارزش‌های انقلاب و احساس مسئولیت در جوانان از برجسته‌ترین ویژگی‌هایی است که آنان را در مسیر آینده‌سازی کشور قرار می‌دهد. ایشان در دیدار با نخبگان علمی و فرهنگی اشاره کردند که جوانان نخبه و فرزانه‌ای که فرزندی را با تعهد و احساس مسئولیت همراه کرده‌اند، حقیقتاً امید اصلی کشور و عامل اساسی تحقق آینده درخشان ایران هستند.

رهبر انقلاب اسلامی همچنین شجاعت، ایستادگی، فداکاری و بصیرت را از خصایص ممتاز جوانان دانسته‌اند؛ ویژگی‌هایی که در دوران دفاع مقدس، نسل جوان را به انسان‌هایی سرشار از قدرت و اراده تبدیل کرد. ایشان بیان کردند که دفاع جوانان ملت ایران در آن برهه دارای ویژگی‌هایی همچون «عزم و اراده قوی»، «ایمان مستحکم»، «شجاعت و فداکاری»، «ابتکار و نوآوری» و «عبادت و معنویت» بوده است. همچنین بر اهمیت زنده نگه داشتن هویت ایرانی-اسلامی و شخصیت ملی در نسل نوجوان و جوان تأکید کرده‌اند. از نظر ایشان، جوانی که احساس هویت ملی-اسلامی را در خود زنده نگاه دارد، می‌تواند در مسیر آینده‌سازی با عزت و اتکا به ارزش‌های فرهنگی و دینی گام بردارد.

یکی دیگر از ویژگی بنیادین جوانان آینده‌ساز، برخورداری از هویت

نقش کریدورها در رونق اقتصادی ایران

کریدورهای ترانزیتی به عنوان شریان‌های حیاتی تجارت بین‌الملل، نقش تعیین‌کننده‌ای در رونق اقتصادی ایران دارند. ایران به دلیل موقعیت ژئوپلیتیکی ممتاز خود، در چهارراه اتصال آسیا، اروپا، قفقاز، شبه‌قاره هند و خلیج فارس قرار گرفته و می‌تواند به یکی از بازیگران اصلی ترانزیت منطقه‌ای و جهانی تبدیل شود. بهره‌برداری صحیح از کریدورهای بین‌المللی، زمینه‌ساز افزایش درآمدهای غیرنفتی، توسعه زیرساخت‌ها و تقویت جایگاه اقتصادی کشور است.

یکی از مهم‌ترین آثار کریدورها، افزایش تجارت و درآمدهای ترانزیتی است. کریدورهایی مانند شمال-جنوب (INSTC) و شرق-غرب مسیر انتقال کالا میان هند، روسیه، آسیای میانه و اروپا را کوتاه‌تر و کم‌هزینه‌تر می‌کنند. این مزیت رقابتی می‌تواند ایران را به مسیر ترجیحی عبور کالا تبدیل کرده و سالانه میلیاردها دلار درآمد مستقیم و غیرمستقیم برای کشور ایجاد کند. درآمدهای حاصل از ترانزیت، نقش مهمی در کاهش وابستگی به صادرات نفت دارد. از سوی دیگر، توسعه کریدورها موجب گسترش زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک می‌شود. سرمایه‌گذاری در راه‌آهن، بندر، پایانه‌های مرزی و مراکز لجستیکی، علاوه بر تسهیل تجارت خارجی، به رشد صنایع وابسته و ایجاد اشتغال پایدار منجر می‌شود. ایران با تبدیل شدن به هاب لجستیکی منطقه می‌تواند نقش فعالی در زنجیره تأمین جهانی ایفا کند.

کریدورها همچنین باعث تقویت جایگاه ژئوپلیتیکی و ژئواکونومیکی ایران می‌شوند. هرچه وابستگی کشورهای منطقه به مسیرهای ترانزیتی ایران بیشتر شود، وزن سیاسی و اقتصادی کشور در معادلات منطقه‌ای افزایش می‌یابد. این مسئله به‌ویژه در شرایط رقابت جهانی بر سر «جنگ کریدورها» اهمیت دوچندان دارد.

در نهایت، کریدورها ابزار مهمی برای تاب‌آوری اقتصادی در شرایط تحریم به شمار می‌روند. تنوع مسیرهای تجاری و اتصال به شرکای جدید منطقه‌ای، امکان دور زدن گلوگاه‌های تجاری و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد ایران را فراهم می‌کند. بنابراین، توسعه هوشمند کریدورهای ترانزیتی می‌تواند یکی از کلیدهای اصلی رونق اقتصادی و توسعه پایدار ایران باشد.

منابع

خبرگزاری مهر، «ایران در قلب کریدورهای راهبردی ترانزیتی جهان»، Mehrnews.com، روزنامه‌تهران‌تایمز، «Iranprioritizes transport corridor to boost economy»، Tehrantimes.com، خبرگزاری مهر، «جنگ کریدورها و نقش ژئوپلیتیکی ایران در منطقه»، Mehrnews.com.

عرصه فناوری محدود نمی‌شود، بلکه حوزه‌های فرهنگی، اجتماعی و مدیریتی را نیز دربرمی‌گیرد. پنجمین ویژگی، اخلاق‌مداری و پایداری به ارزش‌های انسانی است. جوانان آینده‌ساز، حتی در شرایط رقابت و فشارهای اجتماعی، از اصول اخلاقی فاصله نمی‌گیرند و کرامت انسانی را مبنای کنش‌های خود قرار می‌دهند. اخلاق‌مداری، نقش مهمی در اعتمادسازی اجتماعی ایفا می‌کند و مانع از گسترش رفتارهای فرصت‌طلبانه و سودمحور می‌شود.

نتیجه‌گیری

رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران جوانان را عناصر حیاتی و تعیین‌کننده مسیر آینده کشور می‌دانند البته باید در نظر داشت که جوانان باید دارای ایمان، تعهد و مسئولیت‌پذیری باشند و از ظرفیت‌های اخلاقی خود برای خدمت به جامعه بهره بگیرند. همچنین شجاعت، مقاومت و استقامت آن‌ها در برابر چالش‌ها و مشکلات، از جمله مهم‌ترین ویژگی‌هایی است که کشور را در مسیر توسعه پایدار قرار می‌دهد و امید و نشاط در جوانان، موتور محرک پیشرفت کشور است و باید قدر آن دانسته شود. افزون بر این هویت ملی-اسلامی و باور به آرمان‌های انقلاب، نقشی بنیادین در تربیت جوانان آینده‌ساز دارد و در نهایت، جوانان با توان علمی، انگیزه‌ی بالا و روحیه‌ی نوآفرینی قادرند جمهوری اسلامی را به سوی تمدن نوین اسلامی سوق دهند. رهبر معظم انقلاب تأکید دارند که این ویژگی‌ها نه صرفاً آرمان‌های کلی که واقعیت‌های قابل تحقق در جامعه‌ی جوان ایران هستند و نمونه‌های فراوانی از جوانان دانا، متعهد، خلاق و مؤثر در عرصه‌های مختلف کشور مشاهده می‌شود.

همچنین بررسی ویژگی‌های جوانان آینده‌ساز کشور نشان می‌دهد که این مفهوم، صرفاً ناظر بر سن تقویمی نیست، بلکه مجموعه‌ای از خصایص فکری، اخلاقی و اجتماعی را دربرمی‌گیرد. هویت‌یافتگی آگاهانه، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، عقلانیت انتقادی، خلاقیت و اخلاق‌مداری، از جمله مهم‌ترین ویژگی‌هایی هستند که می‌توانند جوانان را به عاملان اصلی پیشرفت و پایداری اجتماعی بدل سازند. تحقق این ویژگی‌ها، نیازمند تعامل مستمر میان نهادهای آموزشی، فرهنگی و خانواده است. بی‌تردید، سرمایه‌گذاری هدفمند بر توانمندی‌های نسل جوان، تضمینی برای ساخت آینده‌ای متوازن و امیدوارکننده برای کشور خواهد بود.

منابع

۱. خبرگزاری مهر — جوانان عامل اساسی تحقق آینده درخشان ایران هستند (بیانات رهبر انقلاب در دیدار با نخبگان ۲. تحلیل بیانیه گام دوم انقلاب — نقش و خصوصیات جوانان آینده‌ساز (توصیف رهبر انقلاب) ۳. آزاد ارملی، تقی. ۱۳۹۸. جامعه‌شناسی جوانان ایران. تهران: انتشارات سمت. ۴. غفاری، غلامرضا. ۱۳۹۶. مسائل اجتماعی جوانان. تهران: نشر نی. ۵. محسنی تبریزی، علیرضا. ۱۳۹۷. هویت و تحولات فرهنگی جوانان. تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات. ۶. تاجیک، محمدرضا. ۱۳۹۵. مشارکت اجتماعی و سرمایه اجتماعی در ایران. تهران: انتشارات آگاه. ۷. رضایی، احمد. ۱۴۰۰. «نقش اخلاق و مسئولیت‌پذیری در کنش اجتماعی جوانان». فصلنامه مطالعات فرهنگی و اجتماعی.

فضا، میدان جدید اقتدار ملی و علمی ایران

ناودار دوم وظیفه محمد هادی شاه محمدی

سنجش از دور، امکان پایش دقیق منابع طبیعی، مدیریت بحران‌های زیست‌محیطی، کنترل خشکسالی، بهینه‌سازی کشاورزی و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی را فراهم می‌آورند. همچنین پیشرفت در علوم فضایی، موجب رشد حوزه‌هایی نظیر مخابرات پیشرفته، هوش مصنوعی، تحلیل کلان‌داده‌ها و مهندسی سیستم‌های پیچیده می‌شود. بدین ترتیب، فضا نه تنها یک حوزه تخصصی محدود،

بلکه پیشران توسعه علمی در سطح ملی محسوب می‌گردد. در بعد امنیت ملی، فضا به یکی از مؤلفه‌های اصلی قدرت بازدارنده کشورها تبدیل شده است. وابستگی سامانه‌های ارتباطی، ناوبری و شناسایی به زیرساخت‌های فضایی، نشان می‌دهد که فقدان توان بومی در این حوزه می‌تواند استقلال راهبردی کشورها را با مخاطره مواجه سازد. از این رو، توسعه فناوری فضایی در ایران، در چارچوب دکترین دفاعی و امنیتی کشور، نقشی اساسی در کاهش وابستگی، افزایش ضریب اطمینان و تقویت اقتدار ملی ایفا می‌کند.

علاوه بر ابعاد علمی و امنیتی، دستاوردهای فضایی دارای کارکرد هویتی و اجتماعی نیز هستند. موفقیت‌های دانشمندان ایرانی در این عرصه، سرمایه اجتماعی نظام را تقویت کرده و الگوی الهام‌بخشی برای نسل جوان فراهم می‌آورد. این دستاوردها نشان می‌دهد که مسیر پیشرفت، از دل علم، ایمان، تلاش مستمر و اتکا به ظرفیت‌های بومی می‌گذرد؛ مفهومی که با مبانی گفتمان انقلاب اسلامی هم‌راستاست.

در جمع‌بندی می‌توان گفت که فضا برای جمهوری اسلامی ایران، صرفاً عرصه‌ای فناورانه نیست، بلکه میدانی راهبردی برای تحقق استقلال علمی، تثبیت اقتدار ملی و حرکت به سوی مرجعیت علمی در جهان اسلام به شمار می‌رود. تداوم این مسیر، مستلزم نگاه راهبردی بلندمدت، حمایت ساختاری از نخبگان و پیوند عمیق میان علم، ایدئولوژی و منافع ملی است. آینده ایران قدرتمند، در گرو تسخیر مرزهای دانش است و فضا، یکی از روشن‌ترین و راهبردی‌ترین جلوه‌های این آینده محسوب می‌شود.

تحولات شتابان نظام بین‌الملل در دهه‌های اخیر نشان داده است که مؤلفه‌های قدرت ملی دچار دگرگونی بنیادین شده‌اند. در جهان امروز، قدرت صرفاً در توان نظامی یا منابع طبیعی خلاصه نمی‌شود، بلکه «دانش»، «فناوری‌های پیشرفته» و «ظرفیت‌های علمی بومی» به عناصر تعیین‌کننده اقتدار کشورها تبدیل شده‌اند. در این میان، فضا به عنوان یکی از پیچیده‌ترین و راهبردی‌ترین حوزه‌های فناوری، به میدانی نوین برای تثبیت قدرت، استقلال و مرجعیت علمی دولت‌ها بدل شده است. جمهوری اسلامی ایران نیز با درک این واقعیت راهبردی، حضور در عرصه فضا را نه یک انتخاب تجملی، بلکه ضرورتی تمدنی و اقتدارساز تلقی کرده است.

نگاه جمهوری اسلامی ایران به پیشرفت علمی، ریشه در گفتمان استقلال، خودباوری و نفی وابستگی دارد. از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی، علم و فناوری به عنوان ابزار تحقق عزت ملی و مقاومت در برابر سلطه‌طلبی قدرت‌های جهانی مورد توجه بوده است. فناوری فضایی در این چارچوب، نماد عینی «ما می‌توانیم» و جلوه‌ای از تحقق علم نافع در خدمت منافع ملی محسوب می‌شود. ورود ایران به باشگاه کشورهای دارای توانمندی فضایی بومی، بیانگر گذار از مصرف‌کنندگی علمی به تولیدکنندگی دانش راهبردی است.

اقتدار فضایی، شاخصی مهم از بلوغ علمی و صنعتی کشورها به شمار می‌رود. دستیابی به چرخه کامل فناوری فضایی - شامل طراحی، ساخت و پرتاب ماهواره، تحلیل داده‌ها و توسعه سامانه‌های پشتیبان - نیازمند سطح بالایی از دانش میان‌رشته‌ای، مدیریت راهبردی و نیروی انسانی متخصص است. جمهوری اسلامی ایران با وجود فشارهای بین‌المللی و تحریم‌های گسترده، توانسته است با اتکا به ظرفیت‌های داخلی، گام‌های معناداری در این مسیر بردارد؛ امری که جایگاه علمی کشور را در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای ارتقا داده است.

از منظر علمی و کاربردی، فناوری‌های فضایی نقشی تعیین‌کننده در توسعه پایدار ایفا می‌کنند. داده‌های حاصل از ماهواره‌های

نقش ماهواره‌های فضایی در امنیت ملی و تحقق اقتصاد مقاومتی

کاهش وابستگی و افزایش تاب‌آوری اقتصادی محسوب می‌شوند. خدماتی مانند ناوبری ماهواره‌ای، کشاورزی هوشمند، مدیریت حمل‌ونقل، پایش انرژی، هواشناسی دقیق و تجارت دیجیتال، همگی بر بستر فناوری فضایی شکل گرفته‌اند. بومی‌سازی این فناوری‌ها، علاوه بر صرفه‌جویی ارزی، موجب شکل‌گیری زنجیره‌ای از صنایع دانش‌بنیان، اشتغال‌نخبگانی و رشد اقتصاد فناورمحور می‌شود.

اقتصاد مقاومتی بر پایه دانش، خودتکایی و کاهش آسیب‌پذیری تعریف می‌شود و فناوری فضایی دقیقاً در همین نقطه معنا می‌یابد. تجربه سال‌های اخیر نشان داده است که کشورهایی با توانمندی فضایی، حتی در شرایط فشار خارجی، توانسته‌اند خدمات حیاتی خود را پایدار نگه دارند و از تهدیدها فرصت بسازند.

در مجموع، ماهواره‌های فضایی نه تنها ابزار پیشرفت علمی، بلکه ستون‌های پنهان اقتدار ملی و اقتصاد مقاوم در برابر تکان‌های جهانی هستند. سرمایه‌گذاری در این حوزه، سرمایه‌گذاری برای آینده‌ای امن، مستقل و پایدار است.

منابع
اداره کل سیاست‌های کلی نظام. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، ابلاغ مقام معظم رهبری، ۱۳۹۲.
جعفری، محمدرضا. «فناوری فضایی و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران»، فصلنامه مطالعات راهبردی دفاعی، ۱۳۹۸.
NASA. The Role of Space Technology in National Security, NASA Publications, ۲۰۱۹.
OECD. Space Economy at a Glance, OECD Publishing, ۲۰۲۰.
واعظی، احمد. اقتصاد دانش‌بنیان و زیرساخت‌های راهبردی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۴۰۰.

امروزه، فناوری فضایی و به‌ویژه ماهواره‌های فضایی، به یکی از ارکان بنیادین امنیت ملی، استقلال راهبردی و اقتصاد مقاومتی کشورها تبدیل شده‌اند. کشوری که به فناوری ماهواره‌ای دسترسی مستقل نداشته باشد، در حوزه‌های حیاتی اطلاعات، ارتباطات و مدیریت بحران، به دیگران وابسته خواهد بود؛ وابستگی‌ای که در شرایط تحریم و فشارهای سیاسی می‌تواند به یک تهدید جدی بدل شود.

از منظر امنیت ملی، ماهواره‌ها نقش چشم، گوش و شبکه عصبی یک کشور را ایفا می‌کنند. ماهواره‌های مخابراتی، امکان برقراری ارتباطات پایدار، امن و غیرقابل قطع میان مراکز حساس نظامی، مدیریتی و امدادی را فراهم می‌سازند. در شرایط بحران، جنگ یا تحریم، زیرساخت‌های زمینی به راحتی قابل آسیب‌زدن یا قطع هستند، اما شبکه‌های ماهواره‌ای مستقل می‌توانند تداوم فرماندهی، مدیریت و اطلاع‌رسانی را تضمین کنند. به همین دلیل، قدرت‌های بزرگ جهان سرمایه‌گذاری گسترده‌ای در توسعه ماهواره‌های بومی و شبکه‌های فضایی اختصاصی انجام داده‌اند. در حوزه اطلاعات و رصد راهبردی، ماهواره‌های سنجش‌ازدور نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. پایش مرزها، رصد تحرکات مشکوک، مدیریت منابع طبیعی، نظارت بر زیرساخت‌های حیاتی و پیش‌بینی تهدیدات طبیعی و انسانی، همگی وابسته به داده‌های دقیق ماهواره‌ای هستند. دسترسی مستقل به این داده‌ها، به معنای تصمیم‌گیری آگاهانه و کاهش غافلگیری راهبردی است؛ امری که مستقیماً با امنیت ملی پیوند دارد.

از منظر اقتصاد مقاومتی، ماهواره‌ها زیرساختی کلیدی برای

ضرورت کارآفرینی در توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی جوانان

◀ نقش کارآفرینی در توسعه فرهنگی و اجتماعی

کارآفرینی، به‌ویژه در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی، می‌تواند به حل مسائل نرم جامعه کمک کند؛ مسائلی چون ترویج سبک زندگی سالم، ارتقای سواد رسانه‌ای، احیای هویت بومی و دینی، و تقویت سرمایه اجتماعی. جوانان کارآفرین فرهنگی، با زبان نسل خود سخن می‌گویند و قادرند پیام‌های ارزشی را در قالب‌های نوآورانه و اثرگذار به جامعه منتقل کنند.

◀ هم‌سویی با سیاست‌های کلان و اقتصاد مقاومتی

در ادبیات توسعه ایران، کارآفرینی جوانان جایگاهی ویژه دارد و به‌عنوان یکی از ارکان اقتصاد مقاومتی مطرح شده است. تکیه بر ظرفیت‌های داخلی، کاهش وابستگی به منابع دولتی، و استفاده از سرمایه انسانی جوان، همگی در گرو گسترش فرهنگ کارآفرینی است. از این منظر، حمایت از جوانان کارآفرین نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت راهبردی برای آینده کشور محسوب می‌شود.

◀ جمع‌بندی

کارآفرینی برای جوانان، ضرورتی چندبعدی است که هم‌زمان ابعاد اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و هویتی را دربر می‌گیرد. در دنیای پرتحول امروز، جوانانی موفق‌تر خواهند بود که به‌جای انتظار برای فرصت، خود خالق فرصت باشند. سرمایه‌گذاری بر کارآفرینی جوانان، سرمایه‌گذاری بر آینده جامعه است؛ آینده‌ای پویا، خلاق و امیدوار.

منابع:

احمدپور داریانی، محمود. کارآفرینی: تعاریف، نظریه‌ها و الگوها. تهران: انتشارات سمت، ۱۳۹۵.
شفیع‌زاده، رضا. «نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی و اشتغال جوانان». فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی ایران، سال ۱۰، شماره ۲، ۱۳۹۸.
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی. سند راهبردی توسعه کارآفرینی و اشتغال جوانان، ۱۴۰۰.
رهبر معظم انقلاب اسلامی. بیانات در دیدار با کارآفرینان و تولیدکنندگان، پایگاه اطلاع‌رسانی KHAMENEI.IR.
عابدی جعفری، حسین. «کارآفرینی و سرمایه انسانی در اقتصاد مقاومتی». فصلنامه اقتصاد اسلامی، شماره ۳۲، ۱۳۹۷.

در جهان امروز، کارآفرینی به‌عنوان یک راهبرد کلان برای توسعه پایدار، حل معضلات اجتماعی و توانمندسازی نسل جوان شناخته می‌شود. در شرایطی که بسیاری از جوامع، به‌ویژه کشورهای در حال توسعه، با چالش‌هایی چون بیکاری جوانان، مهاجرت نخبگان، کاهش انگیزه اجتماعی و بحران هویت شغلی مواجه‌اند، کارآفرینی می‌تواند به‌مثابه پلی میان استعدادهای جوانان و نیازهای واقعی جامعه عمل کند.

◀ پاسخ به بحران بیکاری جوانان

یکی از مهم‌ترین ضرورت‌های کارآفرینی برای جوانان، نقش آن در مقابله با بیکاری است. ساختار سنتی بازار کار، توان جذب انبوه فارغ‌التحصیلان دانشگاهی را ندارد و اتکای صرف به استخدام دولتی یا سازمانی، نه‌تنها غیرواقع‌بینانه بلکه ناکارآمد است. کارآفرینی، جوانان را از «کارجو بودن» به «کارآفرین بودن» سوق می‌دهد و آنان را به خلق فرصت‌های شغلی برای خود و دیگران تشویق می‌کند. این تغییر نگرش، زیربنای تحول در نظام اشتغال کشورهاست.

◀ شکوفایی خلاقیت و نوآوری

جوانی، دوره اوج خلاقیت، ریسک‌پذیری و جسارت در ایده‌پردازی است. کارآفرینی بستری مناسب برای بالفعل‌سازی این ظرفیت‌ها فراهم می‌آورد. بسیاری از نوآوری‌های بزرگ جهان، حاصل ایده‌های جوانانی بوده که چارچوب‌های مرسوم را شکسته و مسیرهای تازه‌ای پیش روی جامعه گشوده‌اند. در این میان، کارآفرینی دانش‌بنیان و فرهنگی می‌تواند نقش مهمی در پیوند علم، فرهنگ و اقتصاد ایفا کند.

◀ تقویت استقلال فردی و عزت‌نفس اجتماعی

کارآفرینی، تنها درآمدزایی نیست؛ بلکه فرآیندی هویت‌ساز است. جوانی که با تکیه بر توانمندی‌های خود کسب‌وکاری راه‌اندازی می‌کند، به استقلال اقتصادی دست می‌یابد و احساس مفید بودن در جامعه را تجربه می‌کند. این استقلال، زمینه‌ساز افزایش عزت‌نفس، مسئولیت‌پذیری و مشارکت اجتماعی می‌شود و از شکل‌گیری روحیه وابستگی و انفعال جلوگیری می‌کند.

صحیفه سجادیه؛ کتابی برای ساختن انسان امروز

سرباز وظیفه میعاد صابری

توجه به ابعاد اجتماعی زندگی انسان است. دعا برای همسایگان، نیازمندان، معلمان، حاکمان و اعضای جامعه، نشان‌دهنده پیوند عمیق میان معنویت و مسئولیت اجتماعی است. این نگرش، الگویی اخلاقی ارائه می‌دهد که می‌تواند در کاهش بی‌تفاوتی اجتماعی و تقویت همبستگی انسانی در جامعه معاصر نقش‌آفرین باشد.

جایگاه صحیفه سجادیه در زندگی انسان امروز

زبان عقلانی و در عین حال عاطفی صحیفه سجادیه، الگویی متعالی برای ارتباط انسان با خداوند ارائه می‌دهد. این کتاب، نحوه صحیح طرح خواسته‌ها، مواجهه با رنج‌ها و معنابخشی به زندگی را به انسان می‌آموزد. از این منظر، صحیفه سجادیه می‌تواند منبعی مهم برای تربیت نسل جوان و پاسخ‌گویی به پرسش‌های هویتی آنان در جهان معاصر باشد.

نتیجه‌گیری

با توجه به مباحث مطرح‌شده، می‌توان گفت صحیفه سجادیه کتابی فراتاریخی و انسان‌ساز است که آموزه‌های آن همچنان پاسخ‌گوی نیازهای انسان امروز می‌باشد. این اثر با تأکید بر خودسازی، اخلاق اجتماعی و ارتباط آگاهانه با خداوند، الگویی جامع برای ساختن انسانی متعادل و جامعه‌ای اخلاق‌مدار ارائه می‌دهد. از این‌رو، توجه علمی و فرهنگی به صحیفه سجادیه و بهره‌گیری از آموزه‌های آن در نظام‌های تربیتی و آموزشی، ضرورتی مهم برای جوامع معاصر به شمار می‌آید.

منابع

۱. امام سجاده (ع)، صحیفه سجادیه، ترجمه حسین انصاریان، قم: دارالعرفان، ۱۳۹۸.
۲. عباسی، محمدرضا؛ رضایی، حسین (۱۳۹۳). «انسان در صحیفه سجادیه». پژوهش‌های علوم انسانی و اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی.
۳. احمدی، زهرا؛ قاسمی، علی (۱۳۹۶). «انسان و تربیت از منظر صحیفه سجادیه». فصلنامه علوم تربیتی اسلامی.
۴. حسینی، فاطمه؛ نادری، محمد (۱۴۰۳). «تحلیل روان‌شناختی ویژگی‌ها و آسیب‌شناسی انسان سالم در صحیفه سجادیه». پژوهش در دین و سلامت، شماره ۴۲.
۵. مجموعه مقالات مرتبط با صحیفه سجادیه، پایگاه نورمگز.
۶. مطهری، مرتضی (۱۳۸۹). آشنایی با اخلاق اسلامی. تهران: انتشارات صدرا.

صحیفه سجادیه، مجموعه‌ای ارزشمند از دعاها و آموزه‌های تربیتی امام زین‌العابدین (ع)، از مهم‌ترین متون معرفتی اسلام به شمار می‌آید که ظرفیت بالایی برای هدایت و تربیت انسان معاصر دارد. این نوشتار به بررسی نقش صحیفه سجادیه در شکل‌دهی به شخصیت انسان امروز می‌پردازد و نشان می‌دهد که این اثر، فراتر از یک کتاب دعا، نظامی جامع برای رشد معنوی، اخلاقی و اجتماعی انسان ارائه می‌دهد. تأکید بر خودسازی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، تعادل میان دنیا و آخرت و تقویت رابطه آگاهانه با خداوند، از محورهای اساسی صحیفه سجادیه است که می‌تواند پاسخ‌گوی بخشی از بحران‌های معنوی و اخلاقی دنیای مدرن باشد. یافته‌های این پژوهش حاکی از آن است که بازخوانی و ارائه روزآمد آموزه‌های صحیفه سجادیه، می‌تواند نقش مؤثری در بازسازی هویت معنوی و اخلاقی انسان معاصر ایفا کند.

صحیفه سجادیه، میراث ماندگار امام زین‌العابدین (ع)، از جمله آثار است که در گستره معارف اسلامی جایگاهی ممتاز دارد. این کتاب که از آن با عنوان «زبور آل محمد» یاد شده، مجموعه‌ای از دعاهاست که در بردارنده عمیق‌ترین مفاهیم معرفتی، اخلاقی و اجتماعی می‌باشد. در روزگاری که انسان معاصر با بحران‌هایی چون اضطراب، گسست معنوی و تضعیف روابط انسانی روبه‌روست، بازخوانی متونی که ناظر به تربیت همه‌جانبه انسان هستند، ضرورتی جدی به شمار می‌آید.

صحیفه سجادیه و خودسازی انسان

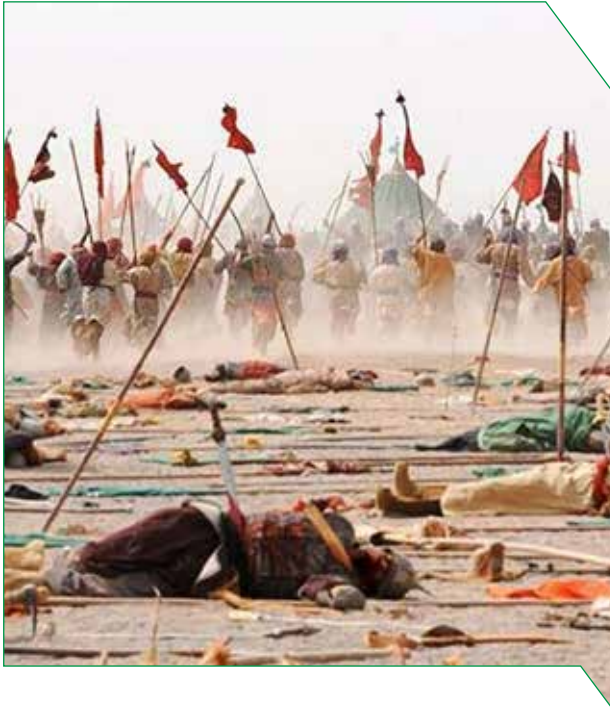
یکی از بنیادی‌ترین محورهای صحیفه سجادیه، تأکید بر خودسازی و اصلاح درون است. دعاها و این کتاب، انسان را به شناخت جایگاه واقعی خویش، پذیرش ضعف‌ها و حرکت تدریجی به سوی کمال فرا می‌خواند. مفاهیمی همچون توبه، صبر، شکرگزاری و تواضع، به شکلی عمیق و کاربردی مطرح شده‌اند. این آموزه‌ها، انسان امروز را به بازنگری در سبک زندگی و پرهیز از غفلت‌های معنوی دعوت می‌کنند.

ابعاد اجتماعی و انسانی صحیفه سجادیه

برخلاف نگاه فردگرایانه به دعا، صحیفه سجادیه سرشار از

راه امام حسین (علیه السلام)، راه ایستادگی و امید

ناودار دوم وظیفه شایان نجفی

نهضت عاشورا به عنوان یکی از برجسته ترین رخداد های تاریخ اسلام، صرفاً یک واقعه تاریخی محدود به زمان و مکان خاص نیست، بلکه یک مکتب فکری، اخلاقی و تمدنی است که تا امروز الهام بخش حرکت های آزادی خواهانه و عدالت طلبانه در سراسر جهان بوده است. راه امام حسین (ع) را می توان راه ایستادگی در برابر ظلم و تجلی امید در دل تاریک ترین شرایط دانست؛ راهی که انسان را از انفعال، ترس و تسلیم نجات می دهد و به سوی آگاهی، مسئولیت پذیری و کرامت انسانی رهنمون می سازد

در شرایطی که جامعه اسلامی در دوران حکومت یزید دچار انحرافات عمیق سیاسی، اخلاقی و اعتقادی شده بود، امام حسین (ع) با تشخیص درست از زمانه خویش، سکوت را خیانت به حقیقت دانست. قیام عاشورا نه از سر قدرت طلبی و نه برای دستیابی به حکومت ظاهری شکل گرفت، بلکه پاسخی آگاهانه به انحرافی ساختاری بود که اساس دین و عدالت را تهدید می کرد. از این منظر، ایستادگی امام حسین (ع) نماد مسئولیت تاریخی نخبگان و رهبران جامعه در برابر ظلم و فساد است

ایستادگی در مکتب حسینی، مفهومی فراتر از مقاومت فیزیکی و نظامی دارد. این ایستادگی، پیش از هر چیز، یک موضع فکری و اخلاقی است؛ موضعی که بر پایه حق طلبی، آزادی و نفی سازش با باطل شکل می گیرد. امام حسین (ع) با جمله تاریخی «یهیات منا الذله» مرز روشنی میان کرامت انسانی و ذلت پذیری ترسیم کرد. این پیام، امروز نیز برای جوامعی که با انواع سلطه گری، تحقیر فرهنگی و بی عدالتی مواجه اند، معنایی زنده و راهبردی دارد در کنار ایستادگی، عنصر امید جایگاه محوری در نهضت عاشورا دارد. برخلاف نگاه سطحی که عاشورا را صرفاً صحنه ای از اندوه و شکست ظاهری می داند، حقیقت این واقعه سرشار از امید به آینده ای روشن است. امیدی که از ایمان عمیق به وعده الهی و باور به پیروزی نهایی حق بر باطل نشأت می گیرد. امام حسین (ع) و یارانش با آگاهی کامل از عاقبت ظاهری قیام، قدم در این مسیر نهادند، چراکه هدف آنان زنده نگه داشتن حقیقت و بیدارسازی وجدان های خفته بود

این امید فعال، تفاوت بنیادینی با خوش بینی منفعلانه دارد. امید حسینی، امیدی آگاهانه و مسئولانه است که انسان را به کنشگری اجتماعی و تاریخی فرا می خواند. در این نگاه، حتی شهادت نیز پایان راه نیست، بلکه آغاز یک جریان ماندگار است. گواه این حقیقت، استمرار پیام عاشورا در طول قرون و تبدیل آن به سرمایه ای عظیم برای مقاومت ملت ها در برابر استکبار و ظلم است در دنیای معاصر، راه امام حسین (ع) همچنان می تواند الگویی

راهبردی برای جوامع اسلامی و آزادگان جهان باشد. در عصری که قدرت های سلطه گر با ابزارهای نوین رسانه ای، اقتصادی و نظامی، اراده ملت ها را هدف قرار داده اند، بازخوانی مکتب عاشورا ضرورتی انکارناپذیر است. این مکتب، انسان معاصر را به بازگشت به هویت اصیل، حفظ استقلال فکری و مقاومت در برابر تحمیل ارزش های تحریف شده دعوت می کند

از سوی دیگر، راه امام حسین (ع) تنها محدود به میدان نبرد و سیاست نیست، بلکه در عرصه های فرهنگی، اجتماعی و اخلاقی نیز قابل تحقق است. هر جا که انسان در برابر دروغ، تبعیض، فساد و بی عدالتی می ایستد و به اصلاح جامعه می اندیشد، در مسیر حسینی گام برداشته است. این فهم گسترده از عاشورا، آن را از یک مناسک صرف عبادی به یک الگوی جامع تمدنی تبدیل می کند

در جمع بندی می توان گفت راه امام حسین (ع)، راه ایستادگی آگاهانه و امید مسئولانه است؛ راهی که انسان را به انتخاب میان حق و باطل فرا می خواند و او را از بی تفاوتی نجات می دهد. عاشورا به ما می آموزد که حتی در سخت ترین شرایط، می توان و باید امید را زنده نگه داشت و برای تحقق عدالت تلاش کرد. این راه، نه تنها متعلق به گذشته، بلکه نقشه راه آینده ای است که در آن کرامت انسانی، آزادی و حقیقت بر تاریکی و ظلم غلبه خواهد کرد.

ضرب المثل

از این ستون به آن ستون فرج است

صبر اجتماعی در بستر بحران

تعویق آگاهانه تصمیم، به فرد اجازه می‌دهد از واکنش‌های تکانشی فاصله بگیرد و با کاهش برانگیختگی هیجانی، ارزیابی واقع‌بینانه‌تری از موقعیت داشته باشد. پژوهش‌ها نشان می‌دهد افرادی که توان تحمل بلا تکلیفی بیشتری دارند، در بحران‌ها تصمیم‌های منطقی‌تری می‌گیرند و کمتر دچار فرسودگی روانی می‌شوند. البته این ضرب‌المثل زمانی کارکرد سالم دارد که به صبر فعال منجر شود، نه اجتناب مزمز. یعنی فرد در فاصله زمانی ایجاد شده، به بازسازی ذهنی، جمع‌آوری اطلاعات و تقویت منابع روانی خود بپردازد. در این صورت، «فرج» نه صرفاً محصول زمان، بلکه نتیجه رشد روانی فرد خواهد بود.

فرهنگی شکل گرفته است. این ضرب‌المثل نه دعوت به انفعال مطلق، بلکه توصیه به حفظ امید و پرهیز از تصمیم‌های شتاب‌زده در شرایط فشار است. به بیان دیگر، زمان در این نگاه، خود نوعی کنشگر اجتماعی است که می‌تواند معادلات را تغییر دهد. از نگاه روان‌شناسی نیز، ضرب‌المثل «از این ستون به آن ستون فرج است» بیانگر سازوکار ذهنی تحمل ابهام و مدیریت اضطراب در شرایط فشار است. وقتی فرد با مسئله‌ای حل‌ناشدنی در لحظه مواجه می‌شود، ذهن برای جلوگیری از فروپاشی روانی، به زمان به‌عنوان یک منبع امید متوسل می‌شود. این رویکرد در روان‌شناسی با مفاهیمی مانند تنظیم هیجان و تاب‌آوری (Resilience) هم‌پوشانی دارد.

ضرب‌المثل «از این ستون به آن ستون فرج است» بیانگر نوعی عقلانیت صبورانه در فرهنگ ایرانی است؛ عقلانیتی که ریشه در تجربه‌های تاریخی جامعه‌ای دارد که بارها با بحران‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مواجه شده است. از منظر جامعه‌شناسی، این مثل نشان‌دهنده راهبرد «تعویق کنش» در شرایط عدم قطعیت است؛ یعنی جامعه، زمانی که ابزارهای فوری حل مسئله را در اختیار ندارد، به زمان به‌عنوان یک عامل نجات‌بخش تکیه می‌کند. در جوامع سنتی، که ساختار قدرت و تصمیم‌گیری غالباً متمرکز و خارج از اختیار توده‌ها بوده، صبر فعال به‌عنوان یک سرمایه

داستان

این ضرب‌المثل مشهور داستان جالبی دارد که در ادامه این مطلب به شرح آن می‌پردازیم.

داستان از اینجا شروع می‌شود که مردی برای اولین بار به شهری سفر می‌کند. دست بر قضا در همان شب یکی از اهالی آن شهر به قتل می‌رسد که در نزدیکی محل اقامت مرد مسافر بود. ماموران به مرد غریبه مظنون می‌شوند و او را دستگیر می‌کنند؛ سپس بینه‌ها را به محکمه و نزد قاضی می‌برند.

مرد مسافر هرچه توضیح داد که خبر از قتل ندارد و در این شهر هیچکس را نمی‌شناسد، گوش کسی بدهکار نبود و نتوانست بی‌گناهی‌اش را ثابت کند؛ بنابراین قاضی حکم اعدام مرد را صادر کرد. صبح روز بعد مرد مسافر را به میدان اصلی شهر بردند تا حکم اعدام را اجرا کنند. مرد را به ستونی چوبی که در وسط میدان بود و مردم شهر دور میدان جمع شده بودند، بستند. جلاد جلو رفت و به رسم همیشگی از مرد پرسید: «آخرین خواسته‌ات قبل از اعدام را بگو» مرد مسافر که مطمئن بود زندگی‌اش به آخر رسیده و دارد می‌میرد، گفت: «خواسته ام این است که من را از این ستون باز کنی و به ستون مجاور ببندی.» جلاد تصور کرد که مرد قصد فرار دارد؛ بنابراین گفت: «برای تو چه

فرقی دارد که به کدام ستون بسته باشی؟» مسافر جواب داد: «رسم این است که آخرین خواهش یک محکوم به اعدام را انجام بدهید؛ پس به حرفم گوش کن.» جلاد که دید چاره‌ای ندارد، دست مرد را باز کرد و او را به ستون مجاور بست. در همین لحظه حاکم شهر و سوارانش که از آنجا عبور می‌کردند، از راه رسیدند و دیدند عده زیادی از مردم دور میدان جمع شده‌اند. از مردم پرسیدند چه خبر شده؟ یکی گفت: «می‌خواهند مرد غریبی را اعدام کنند.» حاکم پرسید: «قاتل چه کسی است؟» جلاد جلو رفت و حکم قاضی را به حاکم نشان داد. حاکم با تعجب پرسید: «مگر حکم جدید قاضی به دست شما نرسیده است؟» جلاد گفت: «خیر قربان. این آخرین حکم قاضی است که در آن نوشته این مرد باید اعدام شود.» حاکم گفت: «این مرد بی‌گناه است، باید او را آزاد کنید؛ زیرا قاتل اصلی دیشب به کاخ من آمد. او اعتراف کرد و گفت وقتی خبر دستگیری مرد مسافر را شنیده، ناراحت شده و نخواست تا خون این مرد بی‌گناه هم بر گردن او بیفتد. من هم او را نزد قاضی فرستادم و سفارش کردم تا در مجازاتش تخفیف بدهد.» جلاد، مرد مسافر را از ستون باز کرد. وقتی مرد آزاد شد، رو به مردمی که جمع شده بودند، گفت: «اگر من را از آن ستون به این ستون نمی‌بستند، حالا اعدام شده بودم. اگر خدا بخواهد از فاصله این ستون تا آن ستون فرج است.»

منبع

منابع معتبر علی‌اکبر دهخدا، امثال و حکم جلد ۱، ذیل مدخل «از این ستون به آن ستون فرج است» دهخدا توضیح می‌دهد که این مثل به معنای «امید به گشایش با گذشت زمان» است و ریشه آن در عرف اجتماعی و نه یک حکایت مشخص است. انتشارات دانشگاه تهران
محمدعلی جمالزاده، فرهنگ عوام جمالزاده این مثل را در زمره امثال مرتبط با «صبر، تعویق و امید اجتماعی» می‌آورد و تصریح می‌کند که خاستگاه آن شفاهی است. انتشارات امیرکبیر.
حسن انوری، فرهنگ کنایات سخن ذیل همین مدخل، کاربرد اجتماعی و معنای کنایی مثل توضیح داده شده، بدون اشاره به داستان خاص. انتشارات سخن.

امام سجاد (ع) و بازسازی تمدن با زبان دعا

علی اصغر عبداللہی

تمدن در آستانه سقوط

حادثه عاشورا در سال ۶۱ هجری، نقطه عطفی در تاریخ اسلام بود. این رویداد، تنها یک تراژدی انسانی نبود، بلکه نشان دهنده اوج یک انحراف ساختاری در امت اسلامی به شمار می‌رفت. حکومت اموی با در اختیار گرفتن کامل قدرت سیاسی، نظامی، اقتصادی و مهم‌تر از آن، ابزارهای فرهنگی مانند منبر، مسجد و آموزش، حقایق ناب اسلامی را تحریف و چهره اهل بیت (علیهم السلام) را مخدوش کرده بود. جامعه اسلامی، به ویژه نسل جدید، تصویری روشن از قرآن، سنت پیامبر (ص) و جایگاه رهبری معصوم نداشتند و پس از شهادت امام حسین (ع)، امید به اصلاح، در حال خاموشی بود. در چنین شرایطی که از حیث عمق انحراف و اختناق، به دوران پیش از بعثت پیامبر (ص) تشبیه شده است، امامت به امام سجاد (علیه السلام) رسید. ایشان با مأموریتی پیامبرگونه مواجه بودند: نجات و بازسازی تمدن اسلامی از ورطه نابودی.

شرایط بحرانی و ضرورت یک راهبرد نوین

دوران امام سجاد (ع) یکی از دشوارترین و پراختناق‌ترین مقاطع تاریخ تشیع بود. پس از عاشورا، شیعیان پراکنده، منزوی یا شهید شده بودند و جامعه در سکوتی رعب‌آور فرو رفته بود. هرگونه سخن مستقیم درباره امامت و حقایق دین، مساوی با شهادت بود. در این فضای خفقان، امام چهارم نیاز به راهبردی غیرمستقیم، عمیق و پایدار داشت؛ راهبردی که بتواند بر دل‌های سخت شده پس از فاجعه کربلا تأثیر بگذارد و ظرفیت پذیرش حقیقت را در مردم ایجاد کند. خداوند در قرآن، برنامه بعثت پیامبر (ص) را در سه محور «تلوات آیات» (آگاهی‌بخشی)، «تزکیه» (اخلاق‌سازی) و «تعلیم کتاب و حکمت» (نظام تربیتی) تعریف کرده است: «هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ» (سوره جمعه، آیه ۲). امام سجاد (ع) دقیقاً همین سه محور را با ابزاری نوین و متناسب با عصر خفقان، در پیش گرفتند.

زبان دعا: سلاح استراتژیک و مدرسه سیار معارف

امام سجاد (ع) برای اجرای این مأموریت خطیر، «زبان دعا و

نیایش» را به عنوان کارآمدترین ابزار انتخاب کردند. ایشان از دعا نه فقط به عنوان یک نیایش فردی، بلکه به عنوان قالبی تعلیم‌دهنده و امن برای انتقال معارف ناب استفاده کردند. صحیفه سجادیه، میراث ماندگار آن حضرت، تنها یک کتاب ادعیه نیست؛ بلکه یک «نقشه راه تمدنی»، «قرآن تفسیرشده» و «مکتبی برای بازسازی هویت شیعه» است. در این کتاب، مفاهیم بلند توحید، نبوت، امامت، اخلاق اجتماعی، حقوق متقابل انسان‌ها و حتی تحلیل‌های سیاسی، در قالب مناجات با خداوند آموزش داده شده است. این روش هوشمندانه چند مزیت کلیدی داشت:

۱. امنیت: نقل دعا نسبت به نقل مستقیم حدیث، حساسیت و خطر کمتری برای راویان و مخاطبان ایجاد می‌کرد.
۲. عمق‌بخشی: دعا مستقیماً بر قلب و دل مخاطب تأثیر می‌گذارد و پیش‌زمینه‌ای عاطفی و معنوی برای پذیرش عقلانی معارف فراهم می‌سازد.
۳. همه‌شمولی: زبان دعا، زبانی فراگیر و جذاب بود و محدود به حلقه‌های خاص علمی نمی‌شد.

مهندسی جامعه: از تربیت نخبگان تا ترمیم پیوندهای اجتماعی

امام سجاد (ع) فعالیت خود را به آموزش نظری محدود نکرد. ایشان با اقداماتی عملی، به بازسازی شبکه اجتماعی شیعه و تربیت نخبگان آینده پرداختند. یکی از روش‌های بدیع ایشان، خریداری تربیت دینی و سپس آزاد کردن بردگان بود. این اقدام، علاوه بر جنبه انسانی، دو هدف استراتژیک داشت: نخست، تربیت مبلغانی معتقد و آگاه که در سطح جامعه پراکنده می‌شدند و دوم، نمایش

شعر انقلاب

فجر انقلاب

برخیز، که فجر انقلاب است امروز
بیگانه صفت، خانه خراب است امروز
هر توطئه و نقشه که دشمن بکشد
از لطف خدا، نقش بر آب است امروز
فجر است و سپیده حلقه بر در زده است
روز آمده. تاج لاله بر سر زده است
با آمدن امام در کشور ما
خورشید حقیقت از افق سر زده است

والفجر

«والفجر» که سوگند خدای ازلی است
روشنگر حق است که با «آل علی» است
این سوره به گفته امام صادق
مشهور به سوره «حسین بن علی» است

ثابت قدم

شب رفت و سرود فجر آهنگین است
از خون شهید فجر ما رنگین است
این ملت قهرمان و آگاه و رشید
ثابت قدم است و قاطع و سنگین است

استاد جواد محدثی

امام آمد

از اوج بروج حق سردار قیام آمد
بر شوق سماع جان، انوار امام آمد
طاغوت نگویند شد با خاک برابر شد
شمشیر اناالحق چون بیرون ز نیام آمد
آن پیر پیام آور بت بر کن ولا گستر
بر گستره ای لبریز از خون و قیام آمد
گفتا که من آن بحر کرام نمی گیرد
در مسلک بیداران آرام، خرام آمد
عنبر چکد از نامش، سر مقدم اقدامش
بر لحظه سرمستان اکسیر دوام آمد
پیک خبر بهمن سرداد به هر برزن
کای منتظران خیزید، خیزید امام آمد
«غلامرضا رحمدل»

عملی اخلاق و سبک زندگی اسلامی برای مردم مدینه. برخی از شاگردان امام صادق (ع) از فرزندان همین آزادشدگان بودند. همچنین، امام سجاد (ع) با تشکیل حلقه‌های خصوصی و تربیت فردبهره‌دار، شاگردانی ممتاز در علوم مختلف پرورش دادند که حتی محدثان و فقهای اهل سنت، مانند زهری، به فضل و دانش ایشان اعتراف کرده‌اند. این تلاش‌ها، نسلی «پنهان اما مؤمن و آگاه» را به وجود آورد که بستر علمی عصر طلایی امام باقر و امام صادق (علیهما السلام) را فراهم کردند. قرآن کریم در وصف چنین رهبرانی می‌فرماید: «وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ» (سوره سجد، آیه ۲۴).

ثمره صبر: زمینه‌سازی برای تمدن علمی

استراتژی حکیمانه امام سجاد (ع) بر سه پایه «دعا» (نرم‌سازی دل‌ها)، «تعلیم پنهان» (آگاهی‌بخشی) و «احیای اجتماعی» (بازسازی شبکه مؤمنان) استوار بود. این تلاش‌های خستگی‌ناپذیر، که در نظریه «انسان ۲۵۰ ساله» به عنوان بخشی از یک مبارزه مستمر و هوشمند تحلیل می‌شود، باعث احیای هویت شیعه و بازگرداندن تدریجی امت به سمت اسلام ناب محمدی (ص) شد. اگر امام حسین (ع) با قیام خود اسلام را زنده کرد، امام سجاد (ع) با دعا و تربیت، آن را ریشه‌دار ساخت. دوران امامت ایشان، پلی ضروری بین حماسه عاشورا و شکوفایی علمی عصر امامان بعدی بود. به تعبیر حسن الامین، «الامام السجاد باعث الاسلام من جدید»؛ امام سجاد (ع)، اسلام را از نو بازسازی کرد.

نتیجه‌گیری: نقشه راهی برای امروز

صحیفه سجادیه و سیره امام سجاد (ع) برای جوامع اسلامی امروز، تنها یک میراث تاریخی نیست، بلکه یک الگوی زنده برای مهندسی فرهنگی و تمدن‌سازی است. این مکتب به ما می‌آموزد که در شرایط سخت و انحراف‌های فکری، می‌توان با بهره‌گیری از ابزارهای نرم، غیرمستقیم و عمیق فرهنگی مانند دعا (به مثابه آموزش)، تربیت نخبگان و تقویت پیوندهای اجتماعی اصیل، بنیان‌های یک تمدن را استحکام بخشید یا از نو ساخت. امام سجاد (ع) نشان داد که گاه مؤثرترین انقلاب‌ها، نه با شعارهای آتشین، که با نجوای بامحبت با معبود و صبوری آگاهانه در تربیت انسان‌ها آغاز می‌شود.

منابع:

۱. صحیفه سجادیه (با شرح‌هایی مانند «ریاض السالکین» اثر سید علی خان مدنی، یا «شرح صحیفه سجادیه» اثر آیت‌الله جواد آملی)
۲. بحارالانوار، جلد ۴۶ و ۹۵، تألیف علامه مجلسی (بخش مربوط به زندگانی و سخنان امام سجاد علیه السلام)
۳. إعلام الوری بأعلام الهدی، تألیف شیخ طبرسی (بخش مربوط به امام چهارم)
۴. مسند الإمام زین العابدین (ع)، جمع‌آوری شده توسط عزیزالله عطاردی
۵. زندگانی امام زین العابدین (ع)، تألیف سید جعفر شهیدی
۶. سیری در صحیفه سجادیه، تألیف استاد مرتضی مطهری
۷. امام سجاد (ع)، جلوه ای از عبادت و بندگی، تألیف گروهی از نویسندگان زیر نظر بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی.

نهج البلاغه (حکمت ۷۴)

حجت الاسلام رنجبر

نَفْسُ الْمَرْءِ، خُطَاهُ إِلَى أَجَلِهِ

آنچه از کلام امام علیه السلام استفاده می‌شود: نفس‌های انسان، همان قدم‌هایی است که بی‌وقفه او را به سوی پایان عمر می‌برد. و هر دم که فرو می‌رود و بازمی‌آید، گامی است در مسیری که بازگشتی از آن نیست. زندگی چیزی جز رشته‌ای از همین نفس‌ها نیست؛ رشته‌ای که آرام‌آرام کوتاه‌تر می‌شود. انسان، چه بداند و چه نداند، با هر نفس به ایستگاه آخر نزدیک‌تر می‌شود و زمان، بی‌صدا اما پیوسته، او را پیش می‌برد.

و این به دلیل سرعت و شتاب آن است: یعنی تصور طولانی بودن عمر ما خطاست، چون هر لحظه سریع می‌گذرد، ما فقط به خاطر شتاب زندگی آن را دراز می‌بینیم.

و آن به آن هم کوتاه و کوتاه‌تر می‌شود: یعنی هر لحظه که می‌گذرد، زمان زندگی ما از ما فاصله می‌گیرد، و هر نفس کوتاه‌تر از قبل می‌شود.

شما اکنون که اینجا نشسته‌اید نسبت به دقایقی پیش‌تر عمر شما کوتاه‌تر شد: یعنی همین لحظه که در حال خواندن هستید، دقایقی از عمرتان گذشته و کم شده است.

اصلاً همین اکنون نسبت به لحظه‌ای پیش کوتاه‌تر شد: یعنی حتی همین لحظه نسبت به ثانیه پیش کوتاه‌تر شده است، لحظه‌ها کم می‌شوند و به پایان نزدیک می‌شویم.

باز کوتاه‌تر شد باز کوتاه‌تر شد: یعنی این کاهش زمان پیوسته است، و هر لحظه در حال گذر است و نمی‌ایستد.

و این مضمون کلام امیرالمؤمنین علیه‌السلام است که فرمود: نَفْسُ الْمَرْءِ خُطَاهُ إِلَى أَجَلِهِ: یعنی نفس آدمی که دم است و بازدم، هر کدام، گامی است، و گام‌هایی به سوی مرگ آدمی. یعنی هر نفس یک نفس آدمی را به مرگ نزدیک می‌کند و برگری از دفتر عمر ورق می‌خورد: یعنی هر بار که نفس می‌کشی، عمر تو کم می‌شود، یک برگ از دفتر زندگی‌ات ورق می‌خورد و به گذشته می‌رود.

و این یعنی نفس‌ها فرصت‌اند: یعنی نفس‌ها محدود و ارزشمندند، و هر لحظه که می‌آید دیگر باز نمی‌گردد.

شرح

قطره‌های باران، یعنی ذره‌های کوچک آب که از آسمان فرو می‌ریزند، هر کدام مثل یک نقطه مستقل است، جدا و کوچک.

و هر کدام یک نقطه‌اند: یعنی هر قطره جداست، ریز است، مثل لحظه‌های عمر ما، کوتاه و جزئی.

اما شما به صورت خط می‌بینید: یعنی وقتی نگاه می‌کنیم، همه قطره‌ها را پشت سر هم، ممتد و در یک خط می‌بینیم، انگار جدا نیستند.

و این خطای دید است: یعنی این تصویر واقعی نیست، چشمان ما فریب می‌خورد، فکر می‌کنیم یک خط ممتد است، اما واقعیت هر قطره جداست.

و علت هم این است که با شتاب فرو می‌بارد: یعنی سرعتی که قطره‌ها دارند باعث می‌شود که ما حرکت آن‌ها را ممتد و پشت سر هم ببینیم، نه جدا و نقطه‌ای.

حال عمر هر یک از من و شما مثال همین قطره‌های باران را دارد: یعنی عمر ما هم مثل همان قطره‌های باران است، هر لحظه مثل یک نقطه است، کوچک و گذرا.

نقطه است کوتاه است: یعنی هر لحظه کوتاه و محدود است، مثل یک قطره کوچک که می‌آید و می‌رود.

اما اگر ما بلند و دراز می‌بینیم: یعنی وقتی به زندگی نگاه می‌کنیم، فکر می‌کنیم طولانی و ممتد است، انگار زمان خیلی طول می‌کشد.

مصرف شود، و همدیگر را یاری کنید.

امام صادق علیه السلام فرمود:

تنافسوا فی المعروف فی اخوانکم؛ شما که نفس نفس می‌زنید، در گره‌گشایی و کمک به خلق خدا نفس بزنید، و با هم رقابت کنید برای خوبی.

در مقاتل آمده است، در باب اصحاب سیدالشهدا ع که: تنافسوا فی ان یقتلوا بین یدیه؛ یعنی آنها نفس‌نفس می‌زدند، تلاش می‌کردند، رقابت می‌کردند تا در راه سیدالشهداء ع فداکاری کنند. و با یکدیگر نفس زنان مسابقه می‌دادند و سبقت می‌جستند و در اینکه در برابر چشمان او فدایی او باشند، یعنی رقابت داشتند برای جان دادن و فدا شدن، و هر کسی می‌خواست او اولین باشد.

سر که نه در راه عزیزان بود
بار گرانست کشیدن به دوش

نتیجه

ما راهروان ناپیدای زمانیم، نه ایستاده‌ایم، نه بازگشت داریم. نفس ما یا خاک را می‌رویاند، یا غبار بر جا می‌گذارد. انتخاب با ماست که هر دم را به بوی گل تبدیل کنیم یا به دود حسرت.

برای پیاده‌سازی این حکمت در زندگی:

هر روز چند لحظه سکوت کن و به نفس خود گوش بده، و ببین در هر دم به چه سو می‌روی: رشد یا غفلت؟
و پیش از هر تصمیم، پیرس آیا این کاری است که عمرم را می‌ارزد؟
پس، با هر نفس یک خیر بکار: لبخندی، کمکی، دلی را آرام کن.
و در گفتار و رفتار، راستگو و بخشنده باش تا نفست معنوی شود.
و هر صبح به خودت یادآوری کن: "نفس نفس های امروز، گامی است به سوی ابدیت؛ پس بیهوده‌اش مکن."
و بدان، اگر نمی‌توانی عمر را طولانی‌تر کنی، می‌توانی آن را پرمعناتر نفس بکشی.

و تعبیر نفس چه زیباست و چه با معناست: یعنی انتخاب کلمه نفس خیلی هوشمندانه است، چون دقیقاً هم ارزش و هم گذر سریع زمان را نشان می‌دهد.

نفس بی‌وقفه است و آدمی را بی‌وقفه به سوی مرگ می‌راند: یعنی نفس نمی‌ایستد، هیچ لحظه‌ای متوقف نمی‌شود، ما هم هیچ وقت نمی‌توانیم از گذر زمان فرار کنیم، و پیوسته به سمت پایان عمر حرکت می‌کنیم.

دیگر آنکه نفس در اختیار ما نیست، ما به اجبار نفس می‌کشیم: یعنی نفس کشیدن دست خود ما نیست، مجبوریم نفس بکشیم، چه بخواهیم و چه نخواهیم.

رفتن به سوی مرگ هم هیچ در اختیار ما نیست، بخواهیم و نخواهیم به سوی مرگ کشیده می‌شویم: یعنی مرگ هم دست ما نیست، چه آماده باشیم چه نه، و آرام‌آرام به آن نزدیک می‌شویم. حال برای چه امام این حقیقت را بازگو می‌کند؟ می‌خواهد ما را بترساند؟ نه، می‌خواهد نفس‌هایمان نفیس شود: یعنی هدف ترساندن نیست، بلکه می‌خواهد به ما یادآوری کند که هر لحظه ارزش دارد، نفس‌ها را گرامی بداریم.

می‌خواهد بگوید حالا که تو نفس می‌زنی، درست نفس بزن، به جا نفس بزن، جوری نفس بزن که مرگ را برای تو شیرین کند، مرگ را برای تو باغ و بستان کند: یعنی زندگی و لحظه‌ها را طوری استفاده کن که وقتی مرگ رسید، برایت تلخ نباشد، بلکه حس خوبی داشته باشی، مثل رفتن به باغ و بستانی پر از ثمر.

چون عمر تو مثل قالب یخ است و در حال ذوب شدن و آب شدن است: یعنی عمرت در حال از بین رفتن است، و هر لحظه ذوب می‌شود و کم می‌شود.

قالب یخ را کنار جوی بگذاری، آب‌ها هرز و هدر می‌رود: یعنی اگر عمرت را هدر بدهی، مثل یخی است که کنار جوی آب می‌گذاری و آبش تلف می‌شود.

همان قالب یخ را کنار گل و گیاه بنشانی، باغ و بستانی به پا می‌شود: یعنی اگر عمرت را صرف کارهای خوب و رشد دهنده کنی، زندگی‌ات تبدیل به باغ و بستانی زیبا می‌شود، و هر لحظه‌ات پربار خواهد بود.

از این رو قرآن کریم وقتی که به احوال بهشتیان اشاره می‌کند می‌گوید:

و فی ذالک فلیتنافس المتنافسون؛ یعنی این گونه نفس بزنید، مثل بهشتیان، با رقابت برای نیکی و خیر.

امیرالمؤمنین در همین نهج البلاغه می‌فرماید:

تنافسوا فی صدق الاقوال و بذل الاموال؛ نفس بزنید، با هم مسابقه بدهید در راستگویی و در بخشش و دادن مال.
این گونه نباشد که یک نفر به صد نفر زنگ بزند برای حل شدن مشکل خود بلکه صد نفر به یک نفر زنگ بزنند برای حل کردن مشکل او.

یعنی بهتر است همه انرژی‌ها و نفس‌ها برای کمک به دیگران

۵. نگرش مثبت به زندگی

افراد سالم روانی معمولاً دیدگاه مثبتی نسبت به خود و جهان دارند، توانایی شناسایی فرصت‌ها را دارند و می‌توانند حتی در مواجهه با مشکلات به دنبال راه‌حل باشند. امیدواری و احساس معنا در زندگی باعث می‌شود فرد انگیزه بیشتری برای پیشرفت داشته باشد. عصر ایران

۶. توانایی تمرکز و عملکرد شناختی

افراد با سلامت روانی قادرند افکار خود را سازماندهی کنند، توجه خود را بر روی موضوعات مهم حفظ کنند و تصمیمات منطقی بگیرند. اختلال در تمرکز یا ناتوانی در حل مسائل می‌تواند نشانه‌ای از مشکلات روانی باشد. عصر ایران

۷. توانایی مقابله با استرس

افراد سالم روانی معمولاً از مهارت‌های مقابله‌ای سالم استفاده می‌کنند، مانند ورزش، مدیتیشن، گفتگوی مثبت با خود و حمایت اجتماعی. این مهارت‌ها به کاهش اثرات منفی استرس بر بدن و روان کمک می‌کنند. عصر ایران

۸. احساس رضایت از زندگی

افرادی که سلامت روانی دارند، معمولاً احساس رضایت، شادمانی و هدفمندی در زندگی خود دارند و می‌توانند در مواجهه با تغییرات و سختی‌ها انعطاف‌پذیری نشان دهند. روانیار سنتر

۹. احساس ارزشمندی و اعتماد به نفس

افراد با سلامت روانی به توانایی‌های خود باور دارند و در مواجهه با شکست‌ها یا اشتباهات، به جای سرزنش خود، از تجربیات درس می‌گیرند. احساس ارزشمندی باعث می‌شود که آن‌ها خود را شایسته شادی و موفقیت بدانند. روانیار سنتر

۱۰. لذت بردن از چیزهای ساده

افرادی که از سلامت روانی برخوردارند، اغلب از چیزهای ساده در زندگی مانند قدم زدن در طبیعت، خندیدن با دوستان یا گوش دادن به موسیقی لذت می‌برند. این لذت بردن از لحظات ساده نشان‌دهنده سلامت روانی آن‌هاست. میگنا

در نهایت، سلامت روانی نه تنها بر کیفیت زندگی فرد تأثیر می‌گذارد، بلکه بر روابط اجتماعی، عملکرد شغلی و سلامت جسمانی نیز مؤثر است. با توجه به اهمیت این موضوع، توجه به نشانه‌های سلامت روانی و اقدام به موقع در صورت مشاهده علائم اختلال، می‌تواند از بروز مشکلات جدی‌تر جلوگیری کند.

منابع:

سایت عصر ایران: مقاله‌ای با عنوان «نشانه‌های سلامت روان» که به ویژگی‌های افراد سالم روانی مانند توانایی مدیریت هیجانات، برقراری روابط اجتماعی سالم، انعطاف‌پذیری در برابر تغییرات، خودآگاهی، نگرش مثبت به زندگی، توانایی تمرکز و عملکرد شناختی، توانایی مقابله با استرس، احساس رضایت از زندگی، احساس ارزشمندی و اعتماد به نفس، و لذت بردن از چیزهای ساده اشاره دارد. عصر ایران

سایت میگنا: مقاله‌ای با عنوان «ده نشانه سلامت روان» که به ویژگی‌هایی مانند لذت بردن از چیزهای ساده، ادامه تلاش در شرایط سخت، و دیگر نشانه‌های سلامت روانی اشاره دارد. میگنا

سایت روانیار سنتر: مقاله‌ای با عنوان «آیا من سلامت روان دارم؟» که به ویژگی‌هایی مانند احساس رضایت از زندگی، توانایی مقابله با استرس، و دیگر نشانه‌های سلامت روانی اشاره دارد.

سلامت روانی

سلامت روانی به معنای توانایی فرد در تفکر منطقی، احساس رضایت از زندگی، برقراری روابط سالم و مقابله مؤثر با استرس‌هاست. نشانه‌های سلامت روانی در افراد می‌تواند در ابعاد مختلفی از جمله هیجانی، اجتماعی، شناختی و جسمی نمایان شود. در ادامه، به برخی از این نشانه‌ها اشاره می‌شود:

◀ نشانه‌های سلامت روانی در افراد

۱. توانایی مدیریت هیجانات

افراد با سلامت روانی قادرند هیجانات مثبت و منفی خود را شناسایی کرده و آن‌ها را به شکل مناسب بیان کنند. این توانایی باعث می‌شود فرد تصمیم‌های منطقی‌تری بگیرد و در مواجهه با چالش‌ها انعطاف‌پذیر باشد. عصر ایران

۲. روابط اجتماعی سالم

توانایی برقراری ارتباط مؤثر، همدلی و ایجاد روابط مثبت با دیگران از ویژگی‌های افراد سالم روانی است. این افراد می‌توانند احساسات خود را به شکل صحیح بیان کنند و در عین حال به نیازهای دیگران توجه داشته باشند.

۳. انعطاف‌پذیری در برابر تغییرات

افراد با سلامت روانی می‌توانند با تغییرات سازگار شوند و از بحران‌ها به عنوان فرصتی برای رشد استفاده کنند. این ویژگی به فرد کمک می‌کند تا در شرایط سخت استرس کمتری تجربه کند و از نظر روانی متعادل بماند. عصر ایران

۴. خودآگاهی

فردی که خودآگاهی بالایی دارد، به خوبی نقاط قوت و ضعف خود را می‌شناسد، ارزش‌ها و اهدافش را مشخص کرده و می‌تواند رفتارها و تصمیماتش را با این ارزش‌ها هماهنگ کند. این ویژگی به ویژه در زندگی شخصی و حرفه‌ای اهمیت زیادی دارد. عصر ایران

اهمیت توجه به بهداشت و سلامت روانی در جوانان

یکی از ابعاد مهم سلامت روان جوانان، پیشگیری است. آموزش مهارت‌های زندگی، تقویت تاب‌آوری، ارتقای سواد رسانه‌ای، ایجاد فضای گفت‌وگو در خانواده و مدرسه و دسترسی آسان به خدمات مشاوره‌ای، از جمله راهکارهای مؤثر در پیشگیری از آسیب‌های روانی است. دانشگاه‌ها، مراکز فرهنگی و نهادهای اجتماعی می‌توانند با طراحی برنامه‌های حمایتی و نشاط‌آفرین، نقش مهمی در ارتقای سلامت روان نسل جوان ایفا کنند.

از سوی دیگر، کاهش انگ اجتماعی نسبت به مشکلات روانی، شرط اساسی مراجعه به‌موقع جوانان به متخصصان است. بسیاری از جوانان به دلیل ترس از قضاوت یا برچسب‌خوردن، مشکلات روانی خود را پنهان می‌کنند و همین امر موجب تشدید بحران می‌شود. فرهنگ‌سازی عمومی و نگاه علمی و انسانی به سلامت روان، می‌تواند این مانع جدی را برطرف سازد.

در نهایت، توجه به بهداشت و سلامت روان جوانان، سرمایه‌گذاری برای آینده‌ای سالم، پویا و امیدآفرین است. جامعه‌ای که به آرامش روانی نسل جوان خود بی‌توجه باشد، در بلندمدت با بحران‌های اجتماعی، اخلاقی و حتی امنیتی مواجه خواهد شد.

جوانی یکی از حساس‌ترین و سرنوشت‌سازترین دوره‌های زندگی انسان است؛ دوره‌ای که با تحولات عمیق جسمی، روانی، عاطفی و اجتماعی همراه بوده و پایه‌های هویت فردی و اجتماعی در آن شکل می‌گیرد. در چنین مرحله‌ای، سلامت روان نه تنها مکمل سلامت جسم، بلکه شرط اساسی رشد متعادل، تصمیم‌گیری صحیح و مشارکت مؤثر در جامعه محسوب می‌شود. غفلت از بهداشت روانی جوانان می‌تواند پیامدهایی گسترده و گاه جبران‌ناپذیر برای فرد و جامعه به همراه داشته باشد.

سلامت روان به معنای نبود بیماری روانی نیست، بلکه حالتی از تعادل درونی، توانایی مدیریت هیجانات، برقراری روابط سالم و مقابله مؤثر با فشارهای زندگی است. جوانان امروزی با چالش‌های متعددی نظیر فشارهای تحصیلی، بیکاری یا ناامنی شغلی، بحران هویت، مقایسه‌های اجتماعی در فضای مجازی، انتظارات خانواده و جامعه و نگرانی نسبت به آینده مواجه‌اند. این عوامل، در صورت نبود حمایت روانی مناسب، می‌توانند زمینه‌ساز اضطراب، افسردگی، پرخاشگری، انزوا یا گرایش به رفتارهای پرخطر شوند. توجه به بهداشت روان جوانان، از منظر سرمایه انسانی و توسعه اجتماعی نیز اهمیتی راهبردی دارد. جوان سالم از نظر روانی، دارای انگیزه، خلاقیت، مسئولیت‌پذیری و قدرت حل مسئله است و می‌تواند نقش سازنده‌ای در پیشرفت علمی، فرهنگی و اقتصادی جامعه ایفا کند. در مقابل، گسترش اختلالات روانی در میان جوانان، هزینه‌های سنگینی بر نظام سلامت، خانواده‌ها و ساختارهای اجتماعی تحمیل می‌کند و بهره‌وری ملی را کاهش می‌دهد.

منابع

سازمان جهانی بهداشت (WHO). سلامت روان: تقویت پاسخ‌ها، گزارش رسمی، ۲۰۱۸.
Kaplan, H. & Sadock, B. Synopsis of Psychiatry, Wolters Kluwer, ۲۰۱۷.
شریفی، وحید. سلامت روان و اختلالات روان‌پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۹۹.
هاشمی، سیدحسین. «بررسی عوامل مؤثر بر سلامت روان جوانان»، فصلنامه رفاه اجتماعی، سال ۱۳۹۸.

خانه‌های هوشمند؛ وقتی هوش مصنوعی آرام آرام وارد زندگی خصوصی ما می‌شود...

احمد سلیمانی کارشناس ارشد فناوری اطلاعات

◀ ورود آرام هوش مصنوعی به فضای خانه

شرایط را بررسی می‌کند و پیشنهاد می‌دهد. سیستم‌ها به مرور یاد می‌گیرند چه زمانی خانه شلوغ‌تر است، چه ساعتی سکوت ترجیح داده می‌شود و اعضای خانه چه الگوهایی در زندگی روزمره دارند. نتیجه این یادگیری، خانه‌ای است که واکنش‌هایش طبیعی‌تر به نظر می‌رسد. کارها بدون نیاز به دستور مستقیم انجام می‌شوند و بسیاری از تنظیمات به صورت خودکار صورت می‌گیرد.

◀ خانه‌ای که مصرف را می‌فهمد

یکی از ملموس‌ترین کاربردهای هوش مصنوعی در خانه، مدیریت مصرف انرژی است. سیستم‌های هوشمند می‌توانند الگوی مصرف برق، گاز یا آب را بررسی کنند و بر اساس آن تنظیمات بهتری پیشنهاد دهند. برای مثال، متوجه می‌شوند چه زمانی خانه خالی است یا چه ساعتی همه اعضای خانواده حضور دارند. در چنین شرایطی، دما، نور و حتی عملکرد برخی وسایل برقی به گونه‌ای تنظیم می‌شود که مصرف انرژی کاهش یابد. این کار نه تنها به کاهش هزینه‌ها کمک می‌کند، بلکه بدون نیاز به دخالت مداوم انسان انجام می‌شود.

تا چند سال پیش، خانه فقط محلی برای استراحت و انجام کارهای روزمره بود. چراغ‌ها با دست روشن می‌شدند، دما با حدس تنظیم می‌شد و نظم خانه کاملاً به تصمیم‌های انسانی وابسته بود. امروز اما بدون آن که خیلی متوجه باشیم، هوش مصنوعی وارد خانه‌ها شده و به بخشی از زندگی روزمره تبدیل شده است. این ورود ناگهانی پر سر و صدا نبوده، بلکه آرام و تدریجی اتفاق افتاده است. هوش مصنوعی در خانه اغلب به شکل ابزارهای عجیب یا ربات‌های پیشرفته ظاهر نمی‌شود بلکه بیشتر اوقات، حضور آن در قالب سیستم‌هایی است که کارها را ساده‌تر می‌کنند و سعی دارند خانه را با عادت‌های ساکنانش هماهنگ کنند.

◀ هوش مصنوعی؛ مهمان نامرئی زندگی خانگی

برخلاف تصور رایج، هوش مصنوعی در خانه لزوماً تصمیم‌گیر اصلی نیست. این فناوری بیشتر نقش یک همراه نامرئی را دارد که

به همراه دارد. خانه خصوصی‌ترین فضای زندگی انسان است و حضور فناوری‌ای که داده‌ها را جمع‌آوری و تحلیل می‌کند، حساسیت‌برانگیز است.

سؤال مهم این است که این داده‌ها چگونه ذخیره می‌شوند و چه استفاده‌ای از آن‌ها می‌شود. اعتماد به این سیستم‌ها، نقش تعیین‌کننده‌ای در پذیرش آن‌ها دارد و بدون شفافیت، این اعتماد به‌سختی شکل می‌گیرد. بنابراین مدیریت اطلاعاتی که از کم و کیف زندگی ما در اختیار هوش مصنوعی قرار می‌گیرد بسیار اهمیت دارد.

راحتی یا وابستگی؟ یک مرز ظریف

یکی دیگر از چالش‌ها، وابستگی بیش از حد به فناوری است. وقتی بسیاری از کارها به‌صورت خودکار انجام شود، ممکن است نقش فعال انسان در تصمیم‌گیری کمرنگ‌تر شود. اگرچه این راحتی در کوتاه‌مدت جذاب است، اما در بلندمدت نیازمند مدیریت آگاهانه است تا تعادل میان راحتی و استقلال حفظ شود، قدرت تصمیم‌گیری انسانی به قوت خود باقی بماند و همچنان نقش تأثیرگذار خود را در زندگی ایفا نماید.

خانه‌ای که سبک زندگی را شکل می‌دهد

خانه‌ای که با عادت‌های ما هماهنگ می‌شود، می‌تواند سبک زندگی را هم تحت تأثیر قرار دهد. وقتی همه‌چیز همیشه مطابق میل ما تنظیم می‌شود، ممکن است کمتر به تغییر یا تجربه‌های جدید تمایل داشته باشیم. این موضوع لزوماً منفی نیست، اما آگاهی از آن اهمیت دارد. خانه هوشمند باید امکان انتخاب و تغییر را حفظ کند، نه این‌که ما را در چارچوب عادت‌های ثابت نگه دارد.

خانه‌های آینده؛ هوشمند اما نامحسوس

در آینده، هوش مصنوعی در خانه‌ها طبیعی‌تر و نامحسوس‌تر خواهد شد. این فناوری کمتر به‌عنوان یک ابزار جداگانه دیده می‌شود و بیشتر به بخشی از زندگی روزمره تبدیل خواهد شد. اما باید توجه داشت هوش مصنوعی در خدمت خانه باشد، نه جایگزین انسان. در واقع چالش اصلی آینده، حذف هوش مصنوعی نیست، بلکه استفاده درست و آگاهانه از آن است. نکته آخر آنکه، هوش مصنوعی در خانه نه تهدیدی قطعی است و نه راه‌حلی جادویی. این فناوری ابزاری است که می‌تواند کیفیت زندگی را بهبود دهد، به شرط آن‌که در خدمت انسان باشد. شناخت نقش هوش مصنوعی در خانه، به ما کمک می‌کند از مزایای آن بهره ببریم و در عین حال، کنترل زندگی خود را حفظ کنیم. خانه هوشمند زمانی واقعاً هوشمند است که تصمیم‌نهایی همچنان در دست انسان باقی بماند.

وقتی محیط با عادت‌های ما هماهنگ می‌شود

هوش مصنوعی در ایجاد آسایش نقش مهمی دارد. نور خانه می‌تواند بر اساس ساعت شبانه‌روز یا شرایط محیطی تغییر کند. سیستم یاد می‌گیرد چه زمانی نور ملایم مناسب‌تر است و چه زمانی روشنایی بیشتر لازم است. این تغییرات شاید در نگاه اول کوچک به نظر برسند، اما در طول زمان تأثیر قابل‌توجهی بر کیفیت زندگی دارند. خانه به فضایی تبدیل می‌شود که با ریتم زندگی ساکنانش هماهنگ‌تر است.

امنیت هوشمند؛ فراتر از دوربین و قفل

امنیت یکی دیگر از حوزه‌هایی است که هوش مصنوعی در آن نقش پررنگی ایفا می‌کند. سیستم‌های جدید فقط تصویر ضبط نمی‌کنند، بلکه الگوهای رفت‌وآمد را هم تشخیص می‌دهند. آن‌ها یاد می‌گیرند چه چیزهایی عادی است و چه چیزهایی غیرعادی. اگر حرکتی خارج از الگوی همیشگی تشخیص داده شود، سیستم می‌تواند هشدار دهد. این نوع امنیت، حس اطمینان بیشتری ایجاد می‌کند و باعث می‌شود ساکنان خانه آرامش بیشتری داشته باشند.

کاهش بار ذهنی با کمک الگوریتم‌ها

بسیاری از کارهای روزمره خانه، اگرچه ساده هستند، اما بار ذهنی زیادی ایجاد می‌کنند. زمان‌بندی شست‌وشو، یادآوری برخی کارها یا مدیریت استفاده از وسایل، نمونه‌هایی از این موارد هستند. هوش مصنوعی می‌تواند بخشی از این بار را کاهش دهد. سیستم‌ها یاد می‌گیرند چه زمانی از کدام وسیله بیشتر استفاده می‌شود و بر اساس آن پیشنهادهایی ارائه می‌دهند. این موضوع باعث می‌شود ذهن انسان آزادتر باشد و تمرکز بیشتری روی مسائل مهم‌تر داشته باشد.

هوش مصنوعی در قلب خانه

آشپزخانه یکی از بخش‌هایی است که حضور هوش مصنوعی در آن به‌تدریج پررنگ‌تر می‌شود. پیشنهاد دستور غذا بر اساس مواد موجود، مدیریت مصرف مواد غذایی و حتی تنظیم زمان پخت، نمونه‌هایی از این کاربردها هستند. این سیستم‌ها می‌توانند با بررسی عادت‌های غذایی خانواده، پیشنهادهایی متناسب‌تر ارائه دهند. در نتیجه، هم از هدررفت مواد غذایی جلوگیری می‌شود و هم برنامه‌ریزی برای وعده‌ها ساده‌تر می‌گردد.

حریم خصوصی در خانه‌های هوشمند

با وجود همه مزایا، ورود هوش مصنوعی به خانه نگرانی‌هایی هم

راز شگفت‌انگیز زنبور عسل تمدنی کوچک با نظمی بزرگ

♦ قرآن کریم حشره‌ای که به‌صراحت از آن نام برده، زنبور عسل است؛ آن‌چنان که سوره‌ای مستقل به نام «نحل» به آن اختصاص یافته است. خداوند می‌فرماید: «وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ...» (نحل، ۶۸)؛ یعنی پروردگار توبه زنبور الهام کرد. این «وحی»، نشان‌دهنده هدایت‌گریزی و نظم الهی در زندگی زنبور است. در آیه ۶۹ نیز از عسلی سخن می‌گوید که «فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ»؛ شفایی برای مردم. زنبور عسل صرفاً یک حشره تولیدکننده عسل نیست؛ بلکه نمونه‌ای حیرت‌انگیز از یک «جامعه زنده و هوشمند» است که هزاران سال پیش از شکل‌گیری تمدن انسانی، اصول مدیریت، تقسیم کار، ارتباطات و حتی فداکاری اجتماعی را به‌کار گرفته است. زندگی زنبور عسل، دانستنی‌هایی دارد که هر کدام می‌تواند الهام‌بخش انسان امروز باشد. ♦

ترشح فرومون‌های خاص، تعادل روانی و رفتاری کل جامعه را حفظ می‌کند. اگر این تعادل به‌هم بخورد (مثلاً با مرگ ملکه)، کل کندو وارد بحران می‌شود.

نکته جذاب‌تر آن است که کارگران تصمیم می‌گیرند چه نوزادی ملکه شود؛ آن‌ها با تغذیه ویژه‌ای به نام «ژل رویال»، یک لارو معمولی را به ملکه‌ای با طول عمر چندین ساله تبدیل می‌کنند، درحالی‌که عمر زنبور کارگر تنها چند هفته است.

تقسیم کار هوشمند بر اساس سن

در کندو، بیکاری معنا ندارد! زنبورهای کارگر با توجه به سن خود وظایف متفاوتی دارند:

- ♦ روزهای اول: نظافت سلول‌ها
 - ♦ روزهای بعد: پرستاری از لاروها
 - ♦ سپس: تولید موم و ساخت شانه‌ها
 - ♦ در مراحل بعد: نگهداری از کندو
 - ♦ و در نهایت: جمع‌آوری شهد و گرده
- این نظام پویا باعث می‌شود کندو همواره در بالاترین سطح

کندو؛ یک جامعه کامل نه یک تجمع ساده

هر کندوی زنبور عسل، یک واحد اجتماعی منسجم است که معمولاً بین ۲۰ تا ۸۰ هزار زنبور را در خود جای می‌دهد. این جامعه شامل سه گروه اصلی است:

- ♦ ملکه (تنها زنبور ماده بارور)
- ♦ کارگران (زنبورهای ماده نابارور)
- ♦ نرها (زنبورهای نر یا زنبورهای نرینه)

نکته شگفت‌انگیز این است که هیچ زنبوری به‌تنهایی قادر به بقا نیست؛ هویت هر زنبور در «کندو» معنا پیدا می‌کند. اگر یک زنبور کارگر از کندو جدا شود، خیلی زود توان زیستی خود را از دست می‌دهد.

ملکه؛ نه حاکم، بلکه قلب تپنده

برخلاف تصور رایج، ملکه فرمانده یا دیکتاتور کندو نیست. نقش اصلی او تولیدمثل و حفظ انسجام شیمیایی کندو است. ملکه با

۷ وسیله آلوده که سلامت شما را

تهدید می کند

گوشی موبایل: تحقیقات کارشناسان روی ۳۹۰ گوشی تلفن همراه نشان می دهد که این وسیله مکان مناسبی برای رشد و تکثیر باکتری هاست. بعضی از گوشی های تلفن همراه حامل هزار نوع باکتری از جمله ای کولای است. به گزارش نیوزویک در صورت رعایت نکردن مسائل بهداشتی و شست و شوی ناکافی دست ها، باکتری از فردی به فرد دیگر منتقل می شود.

عطسه کردن و دست دادن از راه های انتقال میکروب است. میکروب های منتقل شده برای روزها و حتی ماه ها روی اجسام زنده باقی می ماند؟ در این مطلب به چند وسیله که میکروب ها را منتقل می کند، اشاره شده است.

محفظه صابون مایع: در بعضی دستشویی ها برای شستن دست ها از صابون مایع استفاده می شود. نتایج بررسی ها نشان می دهد بسیاری از این محفظه های صابون مایع به باکتری های موجود در مدفوع آلوده است. با دست زدن به این وسیله، باکتری ها منتقل می شود.

دستگاه کنترل از راه دور: در مکان هایی مانند هتل این دستگاه را قبل از استفاده خوب تمیز کنید. طی هفته این وسیله توسط تعداد افراد زیادی لمس می شود و احتمال کمی وجود دارد که کارگران نظافت هتل آن را تمیز کنند.

خودکار: از هر ۵ کارمند یک نفر به قرار دادن انتهای خودکار در دهان خود اعتراف می کند. بنابراین به هنگام قرض گرفتن خودکار از همکاران به این موضوع توجه داشته باشید. با قراردادن خودکار در دهان، هر نوع باکتری که در دهان وجود دارد به راحتی به انتهای خودکار منتقل می شود.

چرخ دستی های فروشگاه: نتایج بررسی ها نشان می دهد بیشتر چرخ دستی ها در فروشگاه ها حامل باکتری ای کولای و باکتری ها و ویروس های مربوط به سرماخوردگی، آنفولانزا و اسهال است. به گفته متخصصان این آلودگی طبیعی است زیرا مردم از خودروهای گرمشان وارد هوای سرد می شوند و شروع به عطسه کردن روی دسته چرخ دستی ها می کنند. چرخ دستی هایی که در داخل فروشگاه ها قرار دارد نسبت به چرخ هایی که در هوای آزاد قرار دارد، حاوی باکتری های بیشتری است. زیرا آفتاب باکتری ها را از بین می برد. بنابراین بهتر است قبل از استفاده با یک دستمال دسته چرخ را تمیز کنید.

حوله: حوله های مرطوب محل مناسبی برای رشد میکروب است. میکروب ها از سلول پوستی باقی مانده روی حوله نیز تغذیه می کنند. حوله ها حامل میکروب های متعدد مانند سرماخوردگی است.

بهره وری باقی بماند؛ بی نیاز از دستور مستقیم یا نظارت بیرونی.

زبان بدن؛ ارتباط بدون کلام

یکی از شگفت انگیزترین دانستنی ها درباره زنبور عسل، زبان ارتباطی آن هاست. زنبور کارگری که منبع غذایی مناسبی پیدا می کند، با انجام «رقص وگل» (Waggle Dance) روی شانه های کندو، اطلاعات دقیقی درباره جهت، فاصله و کیفیت منبع غذا به سایر زنبورها منتقل می کند.

این رقص، نوعی «نقشه خوانی زیستی» است که دانشمندان آن را یکی از پیچیده ترین نظام های ارتباطی غیرانسانی می دانند.

فداکاری تا پای جان

زنبور عسل تنها موجودی است که با نیش زدن دشمن، خود نیز می میرد. نیش زنبور کارگر به بدن او متصل است و پس از نیش زدن پستانداران، جدا شده و باعث مرگ زنبور می شود. این رفتار، نمونه ای ناب از ایثار زیستی برای حفظ جامعه است؛ مفهومی که در فرهنگ انسانی همواره ستوده شده است.

نقش حیاتی در بقای بشر

دانستنی مهم و شاید تکان دهنده این است که حدود یک سوم غذای بشر به طور مستقیم یا غیرمستقیم وابسته به گرده افشانی زنبور عسل است. آلبرت اینشتین (با وجود اختلاف نظر درباره نقل دقیق جمله) به درستی به نقش حیاتی زنبورها در بقای حیات اشاره کرده است. نابودی زنبورها، به معنای فروپاشی زنجیره غذایی است.

جمع بندی

زندگی زنبور عسل، داستان یک جامعه کوچک اما تمدن ساز است؛ جامعه ای که بدون قانون مکتوب، بدون زبان گفتاری و بدون فناوری، به بالاترین سطح هماهنگی رسیده است. شاید راز بقای آن ها همان چیزی باشد که انسان امروز بیش از هر زمان به آن نیاز دارد: همکاری، مسئولیت پذیری و تقدم جمع بر فرد.

منابع:

وینستون، مارک ال. زیست شناسی زنبور عسل، ترجمه دکتر احمد رضا یوسفی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
گولد، جیمز ال. و گولد، کارول گرانت. ذهن حیوانات، ترجمه محمدرضا جعفری، نشر نی، ۱۳۹۰.
دکتر بهزاد کریمی. «نقش زنبور عسل در امنیت غذایی»، فصلنامه تحقیقات زنبورداری ایران، سال ۱۳۹۸.
کتاب شگفتی های دنیای حشرات، ترجمه حسن موسوی، انتشارات فاطمی، ۱۳۸۸.

بخش هایی از قوانین مرتبط با خدمت وظیفه عمومی

یک هفته جزء مرخصی آنان محسوب نمی گردد.

۳- نوبت کاری (شیفتی) : با رعایت مصلحت های سازمانی و فردی و نوع تخصص و شغل، کارکنان وظیفه ای که به صورت شیفتی تردد نمایند (۲۴ ساعت محل کار - ۲۴ ساعت استراحت).

۴- حداکثر مرخصی استحقاقی و تشویقی قابل استفاده در دومه پایان خدمت برای کارکنان وظیفه ۱۰ روز می باشد.

۵- حداکثر، ۲۰ درصد از کارکنان وظیفه موجود در رده، مجاز

به استفاده از مرخصی به صورت همزمان می باشند.

۶- کارکنان وظیفه حداقل باید یک هفته آخر خدمت در یگان

حضور داشته و مرخصی های خود را در طول خدمت استفاده نمایند.

ساعت ورود و خروج کارکنان وظیفه

۱- خدمت دوره سربازی کارکنان وظیفه به صورت شبانه روزی می باشد. ۲- ساعت موظفی کارکنان وظیفه از ۷ صبح الی ۱۴ بوده و بعد از پایان وقت اداری با رعایت شرایط و امکانات موجود، بنا بر تدبیر فرماندهی یگان اتخاذ تصمیم می گردد. ۳- کارکنان وظیفه عادی حداقل ۴۵ دقیقه قبل از شروع ساعت اداری به محل خدمت مراجعه نمایند. ۴- کارکنان وظیفه درجه دار حداقل ۳۰ دقیقه قبل از شروع ساعت اداری به محل خدمت مراجعه نمایند. ۵- افسران وظیفه قبل از ساعت رسمی شروع کار (ساعت اداری) باید به محل خدمت مراجعه نمایند.

ساعت کار کارکنان وظیفه زیرگروه پزشکی: خدمت دوره سربازی به صورت شبانه روزی می باشد.

ساعت کار پزشکان وظیفه همانند ساعت کار افسران وظیفه در رده ها می باشد. استفاده از کارکنان زیر گروه پزشکی به صورت نوبت کاری متناسب با پست سازمانی برابر ضوابط و رعایت مصلحت سازمانی و فردی بلا مانع می باشد.

۳/۱- بکارگیری کارکنان وظیفه زیر گروه پزشکی، بیش از ۲۴ ساعت ممنوع می باشد.

۳/۲- اعطاء استراحت شیفت کارکنان وظیفه زیر گروه پزشکی بیش از ۲۴ ساعت ممنوع می باشد.

۳/۳- در صورت نیاز به خدمات آنان بیش از ساعت کاری سایر افسران وظیفه با اعطاء مرخصی تشویقی نسبت به جبران خدمت آنان اقدام شود.

مرخصی کارکنان وظیفه زیر گروه پزشکی: مرخصی پزشکان وظیفه همانند کارکنان وظیفه به صورت یکسان می باشد.

مرخصی عملیاتی

به ازای هر ۴۵ روز حضور	۱۰ روز مرخصی
به مدت زمانی که سرباز در مناطق عملیاتی خدمت می نماید، مرخصی استحقاقی تعلق نمی گیرد.	

پاسدار؛ جعفر منتظر

ملاحظات مرخصی استعلاجی

۱- سربازان شاغل، مشمول مرخصی استعلاجی می باشند. ۲- در طول سال حداکثر یک ماه مرخصی استعلاجی به سرباز تعلق می گیرد. (مرخصی مذکور قابل ذخیره نمی باشد) ۳- اگر استعلاجی به سبب یا واسطه خدمت باشد (حین خدمت) با رای کمیسیون ۱۳۴ و تایید کمیسیون های مجاز پزشکی حداکثر مدت ۶ ماه می باشد. ۴- کمیسیون بدوی مجاز به تایید مرخصی استعلاجی از ۲ تا ۴ ماه می باشد. ۵- کمیسیون عالی مجاز به تایید مرخصی استعلاجی تا ۶ ماه می باشد. ۶- مدتی که فرد در اختیار کمیسیون پزشکی است جز مرخصی استعلاجی محسوب نمی گردد. ۷- مدت معاف موقت جز خدمت محاسبه نمی گردد. ۸- تایید برگه های استعلاجی با بهداری رده می باشد. ۹- چنانچه گواهی استراحت پزشکی مورد تایید مبادی ذیربط قرار نگیرد و یا در مهلت مقرر اقدام به تایید آن نشود، مدت عدم حضور فرد جز مرخصی استحقاقی و در صورت نداشتن مرخصی خلاء خدمتی محسوب می گردد. ۱۰- به عمل های غیر اورژانسی در طول خدمت مرخصی استعلاجی تعلق نمی گیرد. لازم به ذکر است آرای کمیسیون های پزشکی بدوی به شرح زیر است: تشخیص موارد معافیت از رزم در حدود اختیارات شوراهای بدوی سپاه های استانی و نیروها می باشد. صدور رأی معذوریت و معافیت موقت از خدمت توسط کمیسیون های بدوی با هماهنگی و تصمیم گیری نهایی شورای عالی پزشکی سپاه می باشد. صدور رأی معافیت دائم با شورای عالی پزشکی سپاه می باشد.

ملاحظات مرخصی

۱- ایام تعطیل رسمی واقع در بین مرخصی استحقاقی کارکنان وظیفه، جزء مرخصی استحقاقی محسوب نمی گردد. ۲- مدت مرخصی پایان دوره آموزش رزم مقدماتی حداکثر تا

مرخصی و خدمات اداری:

کلیات مرخصی کارکنان وظیفه			
ردیف	انواع مرخصی	تعداد	شرح
۱. استحقاقی			
۱/۱	مناطق عادی	۳۰ روز	در طول مدت یک سال (از تاریخ اعزام و شروع خدمت تا ۳۶۵ روز بعد)
۱/۲	مناطق درجه ۲ بد آب و هوا	۳۵ روز	
۱/۳	مناطق درجه ۳ بد آب و هوا	۴۰ روز	
۱/۴	مناطق درجه ۴ بد آب و هوا	۴۵ روز	
۱/۵	مرخصی مناطق عملیاتی و جنگی	۲ ماه	در طول مدت یک سال (به ازای هر ماه مدت ۵ روز)
۱/۶	توراهی ۱	۱ روز	مجردین ۴ مرتبه در طول سال و متاهلین ۶ مرتبه در طول سال
۱/۷	توراهی ۲	۲ روز	
۱/۸	توراهی ۳	۳ روز	
۱/۹	توراهی ۴	۴ روز	
۱/۱۰	مرخصی پایان دوره آموزش	چند روز	مدت مرخصی پایان دوره (تا یک هفته) متغیر بوده و جزء مرخصی استحقاقی محسوب نمی گردد
۱/۱۱	مرخصی فوت یا شهادت بستگان	۳ روز	بستگان (پدر، مادر، همسر، برادر، خواهر) جزو مرخصی استحقاقی محسوب نمی گردد
۱/۱۲	مرخصی ساعتی	۸ ساعت در ماه	بنا به صلاح دید فرمانده
۲. استعلاجی			
۲/۱	مرخصی استعلاجی	۳۰ روز	حداکثر مدت ۳۰ روز در طول یک سال (از تاریخ اعزام و شروع خدمت تا ۳۶۵ روز بعد) و در صورتی که حادثه در حین مأموریت منجر به مرخصی استعلاجی گردد تا سقف ۶ ماه در طول مدت خدمت
۳. تشویقی			
۳/۱	مرخصی تشویقی	۳۰ روز	حداکثر مدت ۳۰ روز در طول یک سال (از تاریخ اعزام و شروع خدمت تا ۳۶۵ روز بعد)
۳/۲	مرخصی عید فطر در میان دوره آموزش	۵ روز	مرخصی تشویقی می باشد
۳/۳	مرخصی ازدواج	۷ روز	در طول خدمت که جزو مرخصی استحقاقی محسوب نمی گردد
۳/۴	مرخصی تشویقی تولد فرزند	۳ تا ۱۴ روز	در بدو تولد فرزند ۳ روز مرخصی تشویقی تعلق می گیرد و با تدبیر و دستور فرمانده تا ۱۱ روز قبل افزایش می باشد و جهت فرزندان دوقلو و بالاتر مدت ۲ هفته مرخصی تشویقی تعلق می گیرد
۳/۵	مرخصی اقلیت های مذهبی	۲ روز تشویقی	در ایام مناسبات (اقلیت مسیحی، زرتشتی ...) ۲ روز مرخصی تشویقی به آنان تعلق می گیرد
۴	مرخصی تشویقی حافظان قرآن	میزان مرخصی تشویقی متعلقه مازاد بر سقف مرخصی تشویقی سالیانه می باشد	
۴/۱	حافظان کل قرآن کریم	۶۰ روز	و امتیاز یک درجه بالاتر از درجه مصوب و تعیین محل خدمت
۴/۲	حافظان ۲۵ جزء قرآن کریم	۶۰ روز	و تعیین محل خدمت
۴/۳	حافظان ۲۰ جزء قرآن کریم	۵۰ روز	و تعیین محل خدمت
۴/۴	حافظان ۱۵ جزء قرآن کریم	۴۰ روز	و تعیین محل خدمت
۴/۵	حافظان ۱۰ جزء قرآن کریم	۳۰ روز	
۴/۶	حافظان ۵ جزء قرآن کریم	۲۰ روز	
۴/۷	حافظان ۳ جزء قرآن کریم	۱۵ روز	
۴/۸	حافظان ۱ جزء قرآن کریم	۱۰ روز	
۵	مرخصی تشویقی فعالیت بسیج	فعالیت همزمان با خدمت سربازی در بسیج	
۵/۱	عضویت عادی	۲ روز	به ازاء هر ۳ ماه فعالیت مستمر در بسیج در حین خدمت (در قالب سقف ۳۰ روز مرخصی تشویقی)
۵/۲	عضویت فعال	۴ روز	به ازاء هر ۳ ماه فعالیت مستمر در بسیج در حین خدمت (در قالب سقف ۳۰ روز مرخصی تشویقی)

جادوی هوش مصنوعی در واقعیت

این کمک می‌کند تا نظارتی مستمر بر روی مرتبط بودن، سطح تعامل و اثربخشی روایت وجود داشته باشد.

ظهور فناوری‌های هوش مصنوعی و واقعیت مجازی به‌طور قابل توجهی شیوه‌های سنتی داستان‌گویی را متحول کرده و فرآیند تولید محتوا، تبلیغات شرکتی و تعامل با مصرف‌کننده را بازسازی کرده است. این فناوری‌ها نه تنها تجربیات غوطه‌ورکننده‌ای برای مصرف‌کنندگان ایجاد می‌کنند، بلکه داده‌های گسترده‌ای را جمع‌آوری می‌کنند که برای تحلیل دقیق محتوا و بهبود وبلاگ‌نویسی خودکار مبتنی بر SEO ضروری است.

یک مثال برجسته از اینکه چگونه واقعیت مجازی داستان‌گویی را متحول کرده، می‌توان به اپلیکیشن واقعیت مجازی نیویورک تایمز اشاره کرد که از فناوری ویدئوی ۳۶۰ درجه‌ای غوطه‌ورکننده استفاده می‌کند تا کاربران را به قلب داستان‌های خبری منتقل کند و تجربه‌ای جذاب‌تر نسبت به خواندن یا تماشای سنتی ارائه دهد.

واقعیت افزوده (AR) و واقعیت مجازی (VR) دو فناوری برجسته در عصر دیجیتال هستند که به سرعت در حال گسترش و تحول در صنایع مختلف هستند. واقعیت افزوده، به معنای قرار دادن اشیاء و اطلاعات دیجیتال بر روی تصویر دنیای واقعی است، به طوری که کاربر می‌تواند هر دو را همزمان مشاهده کند. از سوی دیگر، واقعیت مجازی، یک محیط کاملاً شبیه‌سازی شده و غوطه‌ورکننده ایجاد می‌کند که کاربر می‌تواند به طور کامل در آن پرسه بزند و با آن تعامل داشته باشد. این فناوری‌ها در زمینه‌هایی مانند بازی‌ها، آموزش، طراحی، پزشکی، و کاربردهای صنعتی به کار گرفته می‌شوند.

هوش مصنوعی می‌تواند با تحلیل داده‌ها، شناسایی الگوها، و پردازش زبان طبیعی به طور مؤثری به بهبود تجربه کاربری در این دو فناوری کمک کند. ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی می‌توانند محتوای مورد نظر را از نظر مضمون، لحن، سبک و زمینه تحلیل کنند و به این ترتیب بازخورد جامع‌تری به خالقان محتوا بدهند.

مزایای استفاده از هوش مصنوعی در واقعیت مجازی و افزوده

این موضوع به ویژه در بازی‌های ویدیویی و شبیه‌سازی‌های آموزشی بسیار مهم است.

◆ **شبیه‌سازی شرایط واقعی:** این امکان وجود دارد که هوش مصنوعی شرایط محیطی واقعی و رفتار انسان‌ها را شبیه‌سازی کند، به طوری که کاربر تجربه‌ای نزدیک به واقعیت داشته باشد.

۱. بهبود تعاملات کاربری

هوش مصنوعی می‌تواند به توسعه سیستم‌های واقعیت افزوده و واقعیت مجازی کمک کند که تعاملات طبیعی‌تر و هوشمندانه‌تری با کاربران داشته باشند. به عنوان مثال:

تشخیص صدا: فناوری‌های تشخیص صدا به کاربران این امکان را می‌دهد که بدون نیاز به کنترلرها، دستورات یا درخواست‌های خود را به طور طبیعی و با استفاده از صدا بیان کنند.

تشخیص حرکات بدن: حسگرهای حرکتی می‌توانند حرکات بدن کاربران را ردیابی کنند، این قابلیت به وسیله‌ی هوش مصنوعی می‌تواند به بهبود تجربه‌های چندحسی در واقعیت مجازی کمک کند و به کاربران اجازه می‌دهد به راحتی در محیط‌های مجازی حرکت کنند.

۲. شبیه‌سازی رفتار انسانی

هوش مصنوعی می‌تواند رفتارهای انسانی را در واقعیت مجازی شبیه‌سازی کند، از جمله:

◆ **شخصیت‌های مجازی:** هوش مصنوعی می‌تواند شخصیت‌های مجازی را طراحی کند که به طور طبیعی با کاربر تعامل داشته باشند.

هم افزایی بین هوش مصنوعی و فناوری های غوطه ور کننده

ترکیب هوش مصنوعی با واقعیت مجازی و واقعیت افزوده، نمایانگر یک تغییر در نحوه درک و تعامل ما با محیط های دیجیتال است. توانایی هوش مصنوعی در تحلیل و پردازش حجم بالایی از داده ها در زمان واقعی به توسعه دهندگان واقعیت مجازی و واقعیت افزوده، این امکان را می دهد که دنیاهای غوطه ور کننده ای بسازند که به طور پویا، به اقدامات کاربر پاسخ می دهند. الگوریتم های هوش مصنوعی می توانند رفتارهای واقع گرایانه و تعاملات پیچیده ای را در فضاهای مجازی شبیه سازی کنند و آن ها را از سناریوهای ایستا و پیش برنامهریزی شده به اکوسیستم های پویا و زنده تبدیل کنند. این هم افزایی تجربیات جذاب تری را ایجاد می کند که در آن محیط های دیجیتال بر اساس رفتار کاربر یاد می گیرند و تکامل می یابند. به عنوان مثال، آواتارهای مبتنی بر هوش مصنوعی می توانند واکنش های واقع گرایانه ای از خود نشان دهند که داستان گوئی و تعامل در بازی های واقعیت مجازی، را تقویت می کند. این ادغام بی نقص هوش مصنوعی در فناوری های غوطه ور کننده تنها یک بهبود نیست؛ بلکه به طور اساسی نحوه ایجاد و تجربه دنیاهای دیجیتال را بازتعریف می کند. این موضوع راه های جدیدی برای خلاقیت و شخصی سازی باز می کند و تجربیات مجازی را پاسخگو، هوشمند و یکپارچه در زندگی روزمره ما می سازد. تأثیر تحول آفرین هوش مصنوعی بر واقعیت مجازی و واقعیت افزوده، در توانایی آن برای واقعی تر و جذاب تر کردن تجربیات نهفته است. در واقعیت مجازی، هوش مصنوعی با پر کردن دنیای مجازی با شخصیت های هوشمند و خودمختار که در زمان آنی، با کاربران تعامل دارند، غوطه وری را افزایش می دهد و رفتارهای پیچیده ای را نشان می دهد که به اقدامات کاربر پاسخ می دهد. این موضوع حس واقعیت و عمق را ایجاد می کند و محیط مجازی را زنده و پاسخگو می سازد. در واقعیت افزوده، هوش مصنوعی، فاصله بین دنیای فیزیکی و دیجیتال را با اجازه دادن به تعامل بی نقص اشیاء دنیای واقعی با عناصر مجازی پر می کند. این ادغام اجازه می دهد تا اشیاء مجازی به گونه ای ظاهر و رفتار کنند که گویی بخشی از دنیای واقعی هستند و حس حضور و تعامل را تقویت می کند. نتیجه، یک تجربه غنی تر و غوطه ور کننده تر است که در آن کاربران واقعاً احساس می کنند که در محیط خود ادغام شده اند و نه اینکه صرفاً از حاشیه نظاره گر باشند. توانایی هوش مصنوعی، در پیشبرد این پیشرفت ها در واقعیت مجازی و واقعیت افزوده، لایه های بی سابقه ای از پیچیدگی و واقعیت را معرفی می کند و به طور اساسی نحوه تعامل و تجربه کاربران با محیط های غوطه ور کننده را تغییر می دهد.

۳. پردازش و تحلیل داده های بصری

فناوری های واقعیت افزوده و واقعیت مجازی به داده های بصری متکی هستند و هوش مصنوعی می تواند در تحلیل این داده ها: **شناسایی اشیاء:** الگوریتم های یادگیری عمیق می توانند اشیاء موجود در محیط را شناسایی و تجزیه و تحلیل کنند، برای مثال در یک بازی واقعیت افزوده، هوش مصنوعی می تواند اشیاء واقعی را شناسایی کرده و اطلاعات اضافی درباره آن ها ارائه دهد. **ارائه پیشنهادات:** با توجه به داده های مشاهده شده، هوش مصنوعی می تواند پیشنهاداتی به کاربران ارائه دهد که به بهبود تعامل آن ها با محیط کمک می کند.

۴. سفارشی سازی تجربه کاربران

هوش مصنوعی این قابلیت را دارد که تجربیات را بر اساس نیازها و ترجیحات هر کاربر شخصی سازی کند: **سناریوهای متنوع:** در بازی های واقعیت مجازی، هوش مصنوعی می تواند سناریوهای مختلفی ایجاد کند که بهینه شده برای ترجیحات کاربر و تاریخچه سابقه آن ها باشد، این به افزایش جذابیت و غوطه وری کاربر کمک می کند. **تنظیم محتوا:** هوش مصنوعی می تواند محتوا را به گونه ای تنظیم کند که هر کاربر دیدگاه و تجربه ای منحصر به فرد از محیط واقعیت افزوده و واقعیت مجازی داشته باشد.

۵. تجربه های واقع گرایانه تر و غوطه ور کننده تر

یکی از مزایای اصلی استفاده از محتوای تولید شده توسط هوش مصنوعی در واقعیت مجازی و واقعیت افزوده، توانایی ایجاد تجربیات واقعی تر و غوطه ور کننده تر است. با الگوریتم های هوش مصنوعی که می توانند محیط ها و شخصیت های مجازی واقع گرایانه ایجاد کنند، کاربران می توانند احساس کنند که به دنیای دیگری منتقل شده اند. علاوه بر این، محتوای تولید شده توسط هوش مصنوعی می تواند تعاملات شخصی سازی شده و جذاب تری بین کاربران و اشیاء مجازی ایجاد کند که تجربه کلی کاربر را بهبود می بخشد.

۶. بهبود فرآیند توسعه

مزیت دیگر محتوای تولید شده توسط هوش مصنوعی، توانایی ساده سازی فرآیند توسعه تجربیات این دو فناوری است. با الگوریتم های هوش مصنوعی که می توانند به طور خودکار محتوا تولید کنند، توسعه دهندگان می توانند زمان و منابع را صرفه جویی کرده و بر روی جنبه های دیگر تجربه تمرکز کنند.

کینه

روزی مربی کودکانستان از بچه‌ها می‌خواهد که روز آینده یک کیسه نایلونی بیاورند و به تعداد افرادی که از آن‌ها بدشان می‌آید، داخل نایلون سیب‌زمینی بریزند. فردای آن روز بچه‌ها با نایلون می‌آیند، درون بعضی نایلون‌ها یک سیب‌زمینی است، بعضی بچه‌ها دو، سه و حتی ۵ عدد سیب‌زمینی ریخته‌اند. مربی از بچه‌ها می‌خواهد که این نایلون‌ها را یک هفته همراه خود داشته باشند. بچه‌ها بعد از چند روز از بوی بد نایلون سیب‌زمینی و از این که مجبورند پلاستیک سنگین را هر روز با خود حمل کنند گلایه دارند. بالاخره یک هفته می‌گذرد و مربی روبه بچه‌ها می‌کند و می‌گوید: نارضایتی شما مانند وضعیتی است که شما کینه آدم‌هایی را که دوست ندارید در دل دارید و همه جا با خود می‌برید. شما که بوی بد سیب‌زمینی‌ها را فقط به مدت یک هفته نتوانستید تحمل کنید پس چه طور می‌خواهید بوی بد نفرت را برای تمام عمر در دل خود تحمل کنید؟

آرامش

مرد جوانی کنار نهر آب نشسته بود و غمگین و افسرده به آب نگاه می‌کرد. پیرمردی از آن جا می‌گذشت وقتی متوجه پریشان حالی مرد جوان شد، کنارش نشست. جوان گفت: آشفته‌ام و همه چیز در زندگی‌ام به هم ریخته است. نیاز به آرامش دارم ولی نمی‌دانم این آرامش را کجا پیدا کنم.

پیرمرد برگری از درخت کند و در آب انداخت و گفت: به این برگ نگاه کن وقتی داخل آب می‌افتد خود را به جریان آب می‌سپارد. سپس سنگ کنار جوی را برداشت و داخل نهر انداخت. مرد سالخورده ادامه داد: این سنگ را هم که دیدی به دلیل سنگینی اش توانست به نیروی آب غلبه کند و در عمق نهر فرو رفت اما امواجی را بر روی آب ایجاد کرد. حال تو بگو آیا آرامش سنگ را می‌خواهی یا آرامش برگ را؟ اگر آرامش برگ را انتخاب کنی خود را با اطمینان به خالق هستی سپرده ای و از افت و خیزهای زندگی نمی‌هراسی و اگر آرامش سنگ را انتخاب کرده ای نباید از جریان‌های مخالف و ناملازمات زندگی بنالی.

مسکین

حکیمی گفت: انسان‌ها سخت مسکین‌اند، چون آنقدر که از فقر می‌ترسند از آتش می‌ترسیدند از هردو نجات می‌یافتند و اگر همان مقدار که مشتاق دنیا هستند به آخرت هم اشتیاق داشتند، هردو را به دست می‌آوردند؛ و اگر همان گونه که در ظاهر از مخلوقات خدا می‌ترسند در باطن از خداوند می‌ترسیدند، در هر دو جهان رستگار و کامروا بودند.

بیم آتش

بزرگی فرموده است: در شگفتم از احوالات کسی که از ترس بیماری غذای خود را مراقبت می‌کند تا دچار بیماری‌های گوناگون و خطرناک نشود، لیکن چگونه مراقب اعضا و جوارح به ویژه گوش و چشم و زبان و کارهای خود نیست تا گرفتار آتش نشود، و از خشم خداوند هراسی ندارد؟!

گفتگو با سرباز محمد جواد باغچقی نفر دوم مسابقات آمادگی جسمانی نیروهای وظیفه سپاه

آقای باغچقی، ابتدا خودتان را برای خوانندگان نشریه معرفی کنید. چطور به این رشته علاقه‌مند شدید؟

سلام، من با توجه به فیزیک بدنی و استعدادی که دارم در رشته‌های مختلفی مثل کشتی آزاد، آمادگی جسمانی، چوخه و... به شکل حرفه‌ای ورزش را دنبال می‌کنم.

مسابقات مهارت‌آموزی سربازان در سطح کشوری چطور برگزار شد و شما از ابتدا در رشته آمادگی جسمانی شرکت کردید؟

بله، من از ابتدا در این رشته شرکت کردم. مسابقات در سطح نسبتاً بالایی برگزار شد و رقیب‌های سرسختی داشتم. با تلاش توانستم به مرحله کشوری راه پیدا کنم.

چه عواملی باعث شد که شما در این رقابت‌ها مقام دوم کشوری را کسب کنید؟ آیا تمرینات خاصی داشتید که شما را از سایر رقبای متمایز کرد؟

بله، با برنامه‌ریزی‌های متعددی که داشتم و زیر نظر مربی ورزشی‌ام آقای علی یگانه‌راد تمرین‌های بسیاری انجام می‌دادم. تنها مشکلی که داشتم شرایط خدمت بود؛ چون پست‌های سنگینی داشتم و چند ماه است که تمرین‌هایم افت کرده و نمی‌توانم آنطور که باید تمرین کنم.

در مسیر رسیدن به این مقام، با چه چالش‌هایی روبه‌رو شدید؟ و چگونه توانستید بر آن‌ها غلبه کنید؟

به دلیل مشغول بودن در خدمت، قبل از مسابقه نتوانستم آنطور که باید تمرین کنم. مجبور بودم روز در میان به شکل سبک تمرین کنم و این کافی نبود تا با آمادگی کامل وارد مسابقه شوم.

آیا به نظر شما در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، آمادگی جسمانی تنها یک مهارت فیزیکی است یا جنبه‌های روانی و روحی هم در موفقیت شما نقش داشت؟

ورزش در سپاه پاسداران تنها یک فعالیت جسمانی نیست؛ بلکه ترویج نشاط، همدلی و مقاومت در گام دوم انقلاب با ورزش است.

چه تأثیری بر روحیه شما و همکارانتان در سازمان داشته است؟ آیا این موفقیت موجب افزایش انگیزه برای دیگر سربازان هم شده است؟

بله، از اینکه نتوانستم به این شیوه باعث شادی فرمانده‌ها و عوامل دیگر در سپاه پاسداران و به‌خصوص سربازان وظیفه که دوستان خود هستند بشوم، خوشحال هستم. نکته اصلی این است که باعث شد دوستانم تلاش خود را بیشتر کنند تا در عرصه‌های مختلف برای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی افتخارآفرینی

کنند. امیدوارم با یاری خداوند در آینده این اتفاق بیفتد.

برای سربازان دیگری که قصد دارند در این رقابت‌ها شرکت کنند، چه توصیه‌ای دارید؟

توصیه من این است که هیچ وقت قدرت خود را دست کم نگیرند و با اعتماد به نفس بالا در رشته مورد نظر شرکت کنند. مهم‌ترین چیز برای قهرمانی سخت‌کوشی و تلاش زیاد است.

آیا این موفقیت در زندگی شخصی شما تأثیرگذار بوده است؟ به عنوان یک سرباز، چطور توانستید این دستاورد را با وظایف دیگر خود متعادل کنید؟

بله، با برنامه‌ریزی‌های دقیق و تلاش توانستم این موفقیت را به دست بیاورم.

در نظر دارید که پس از اتمام دوره سربازی، در حوزه آمادگی جسمانی یا رشته‌های مشابه فعالیت کنید؟ یا به فکر ادامه تحصیل یا شغل دیگری هستید؟

سربازی دوره‌ای بسیار شیرین از زندگی است، به شرط اینکه از آن استفاده کرد و باعث پیشرفت در زندگی بیرون از پادگان نیز شود. می‌توان در این موقعیت سربازی شغل و راه و شیوه زندگی کردن درست را یاد گرفت.

مصاحبه با شاهین نودهی مقام اول کشوری در برنامه نویسی پایتون-مهارت آموزی

دریافت مقام اول یک روحیه مثبت در انسان ایجاد می کند و باعث می شود انگیزه بیشتری برای ادامه برنامه نویسی داشته باشی. حالا که در سطح کشوری مقام اول را کسب کردی، فکر می کنی چگونه می توان مهارت های برنامه نویسی و سایر علوم کامپیوتری را در داخل خدمت به دیگر سربازان آموزش داد؟ فکر می کنم می شود با برگزاری کلاس های مختلف در حوزه برنامه نویسی، سربازان را با این رشته آشنا کرد تا کسانی که علاقه دارند بتوانند برای ادامه این رشته اقدام کنند.

به سربازانی که به حوزه های فناوری و برنامه نویسی علاقه مند هستند، چه توصیه ای داری تا بتوانند در دوران خدمت سربازی نیز به رشد فردی و حرفه ای خود ادامه دهند؟

به کسانی که به برنامه نویسی علاقه دارند توصیه می کنم حتماً این رشته را دنبال کنند و وقفه ای بین یادگیری ایجاد نکنند؛ چون اگر مدتی کار نشود امکان دارد فراموش شود. برای اولین قدم هم می توانند از کلاس ها و آموزشگاه ها شروع کنند.

آیا در نظر داری پس از سربازی پروژه های خاصی در زمینه برنامه نویسی راه اندازی کنی؟ اگر بله، می توانی کمی از ایده ها و آرزوهای خود صحبت کنی؟

بله، من قصد دارم پس از دوران سربازی شرکت برنامه نویسی خودم را تأسیس کنم، در این زمینه کارآفرینی انجام بدهم و پروژه هایی که در ذهن دارم را گسترش بدهم.

ابتدا خودت رو برای خوانندگان نشریه فرهنگ سربازی ما معرفی کن و بگو که چه زمانی وارد سربازی شدی و در چه واحدی خدمت می کنی؟

با سلام، من شاهین نودهی هستم. از تاریخ ۱۴۰۳/۱/۱۱ در بخش نیروی انسانی، منابع سرباز و مهارت آموزی ستاد خدمت می کنم. **چطور با مسابقات مهارت آموزی سربازان آشنا شدی و چه چیزی باعث شد که تصمیم بگیری در این مسابقات شرکت کنی؟** از آنجا که سرباز مهارت آموزی شدم، با مسابقات آشنا شدم و با تشویق مسئولین وارد مسابقات شدم.

آیا پیش از شروع سربازی به برنامه نویسی علاقه مند بودی و این مهارت رو به صورت جدی دنبال می کردی یا پس از ورود به سربازی به این حوزه علاقه مند شدی؟

بله، من قبل از خدمت به طور جدی برنامه نویسی می کردم. **مسابقات مهارت آموزی چطور برگزار می شوند؟ برای شرکت در مسابقات نیاز به چه پیش نیازهایی بود و آیا آموزش های خاصی قبل از مسابقات دریافت کردی؟**

مسابقات به طور معمول و در سطح متوسط برگزار شد. باید خودت را بسنجی تا وارد مسابقات شوی. همچنین قبل از مسابقات نمونه سوال ها و تمرین هایی در اختیار شرکت کنندگان قرار می گیرد تا خودشان را آماده کنند.

برنامه نویسی پایتون، به عنوان زبان محبوب در دنیای توسعه نرم افزار، چطور در این مسابقات پیاده سازی شد و چه چالش هایی در مسابقات با این زبان روبرو شدی؟

مسابقات در سطح متوسط برگزار شد و می توان گفت یکی از چالش ها مدیریت زمان بود.

در طول مسابقات مهارت آموزی، چه تکنیک ها یا ترفندهایی به کار بردی که باعث شد در نهایت مقام اول را کسب کنی؟

برای اول شدن نیاز بود تا یک سری اولویت بندی ها انجام شود تا بهترین نتیجه حاصل شود. من هم سعی کردم پروژه را کامل، با ظاهری مناسب و در زمان معین تحویل بدهم.

حس می کنی این موفقیت در مسابقات تا چه اندازه به کار کردن در تیم و یا تعامل با سایر سربازان در محیط سربازی مرتبط بود؟

این مسابقات باعث شد سربازهایی که تا حالا همدیگر را نمی شناختیم کنار هم بیاییم، مسابقات را با هم پشت سر بگذاریم و یک دوستی زیبا شکل بگیرد.

دریافت مقام اول در این مسابقات برای تو چه معنایی داشت و آیا این موفقیت تاثیر خاصی در روحیه ات و نگاهت به دوران سربازی داشت؟

مصاحبه با حسین الازمنی نوده، متخصص تأسیسات

شناسایی و از ظرفیت آن ها استفاده کرد ، حمایت و اهمیت دادن به آن ها میباشد و اینکه برای آن ها ایجاد انگیزه کرد مثل دادن تسهیلات لازم ، بررسی دیدگاه های آنان و استفاده از هر سرباز در زمینه ای که در آن تخصص دارند.

چه توصیه ای به دیگر سربازان برای گرایش و توجه به مباحث حرفه ای و تخصص در زمینه های مختلف دارید؟

توصیه من به تمام سربازان کشور در این لباس مقدس این است که هر رشته و تخصصی را که از قبل سربازی مورد علاقه آنها بوده ادامه دهند و پیگیر آن باشند .

آینده سپاه و کشور را چگونه ارزیابی می کنید؟

انشاءالله و به امید خدا با توجه به سرداران و پاسداران با تجربه ای که داریم برای موفقیت کشورمان ایران در عرصه های مختلف تلاش می کنیم و امید است که کشورمان زیر پرچم امام زمان (عج) همیشه موفق و پاینده باشد.

بسمه تعالی

لطفا خودتان را معرفی کنید؟

حسین الازمنی نوده هستم از استان گلستان شهرستان گرگان متولد سال ۱۳۸۵ سرباز یگان حفاظت هواپیمایی فرودگاه های استان گلستان می باشم.

در چه زمینه ای تخصص دارید و تخصص شما چه بهره هایی همراه داشته است؟

در زمینه سیستم سرمایشی تأسیسات (تعمیرات ، نصب ، سرویس اسپیلت) لباسشویی و غیره... تخصص دارم. بهترین بهره این است که در منزل هر مشکلی که پیش بیاید خودم سعی میکنم آن را برطرف کنم و چنانچه دوست و آشنایی در این زمینه دچار مشکل شود با من تماس میگیرد و که هم مشکل آنان را برطرف میکنم و هم در بحث مالی درآمد زایی میشود.

تا کنون چه عنوانی ، رتبه و مقامی را در این زمینه کسب نموده اید؟

مدرک بین المللی اسپیلت گرفتم و نفر اول استان در زمینه اسپیلت و هم چنین نفر برتر در بین سربازان منطقه ای کشور شده ام.

در مورد علت توجه و علاقه شما به این رشته و تخصص برایمان بگویید؟

از دوران کودکی عشق و علاقه به کار فنی داشتم و در رابطه با سیکل تبرید (سیستم سرمایشی) علاقه بیشتر و به خصوصی داشتم و اینکه توسط یکی از دوستان تشویق به این کار شدم.

از برنامه های آینده خود برای فعالیت در این تخصص و حرفه بگویید؟

ان شاءالله بعد از اینکه خدمت سربازی تمام شد و مدرک پایان خدمت گرفتم با توکل به خدا و امید به همکاری بسیج سازندگی بتوانم در آینده کسب و کار حرفه ای راه اندازی بنمایم و نیز بتوانم به کسانی که به این زمینه ها علاقه مندند آموزش های لازم را بدهم.

توصیه شما به مسئولین سپاه برای توجه بیشتر به تخصص و خلاقیت و ظرفیت های سربازان متخصص چیست؟

به نظر بنده از جمله راه هایی که می توان سربازان متخصص را

توصیه من به تمام سربازان کشور در این لباس مقدس این است که هر رشته و تخصصی را که از قبل سربازی مورد علاقه آنها بوده ادامه دهند و پیگیر آن باشند .

مصاحبه با رزم آوری یکم رضا اسماعیل نژاد (خلبان ATPL)

لطفا خودتان را برای نشریه فرهنگ سربازی معرفی کنید؟

اینجانب رزم آوری یکم وظیفه رضا اسماعیل نژاد، سرباز نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هستم، فارغ التحصیل در رشته علوم مهندسی خلبانی ATPL از دانشکده ساه و مشغول به کار در رشته خلبانی پهپاد در امورات نقشه برداری می باشم.

از چه استان و شهری هستید و اکنون در چه رده ای خدمت می کنید؟

اینجانب متولد استان آذربایجان شرقی و ساکن شهر تبریز هستم و در نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مشغول خدمت مقدس سربازی می باشم.

چه مدت مشغول خدمت سربازی هستید؟

۱۵ ماه خدمت هستم.

تلقی شما از ورود به خدمت چه بوده و اکنون چه نظری دارید؟

تلقی بنده تا قبل از ورود به خدمت سربازی نگهبانی و پست دادن و بیهوده سپری شدن ۲ سال از بهترین دوران عمر جوانی بود، اما بعد از شروع خدمت سربازی متوجه شدم که بعد از بدو ورود برنامه های متفاوتی در جهت رشد تعالی و دانش افروزی سربازان در جامعه از جمله کسب مهارت آموزشی درخصوص شغل های آینده، مهارت جوشکاری برنامه ریزی شده است.

شما دارای چه مهارت ها و تخصصی هستید؟ آیا از ظرفیت های تخصصی و مهارت های شما در حوزه های مرتبط استفاده شده است؟

دارای مدرک خلبانی هواپیمای مسافربری ATPL و دارای مدرک مهندسی معدن از دانشکده تبریز و مهارت خلبانی پهپادهای نقشه برداری و مدرک ساخت هواپیمای مدل و مدرک data MINE و تخصص در زمینه زبان انگلیسی هستم.

چه توصیه ای به فرماندهان و مسئولین برای بهره مندی بیشتر از ظرفیت سربازان در سپاه و توانمندسازی سربازان در مباحث فنی و حرفه ای، رفتاری و مسئولیت پذیری برای ورود به جامعه دارید؟

فرماندهان می توانند با انتقال تجربیات خود به سربازان زمینه برای مسئولیت پذیری ورود سربازان به جامعه را هموارتر نمایند. **گرایش و استقبال جوانان برای انجام خدمت سربازی در سپاه چگونه است؟**

استقبال جوانان توسط پایگاه های فعال بسیج و همچنین فضای معنوی موجود در سپاه بیشتر می باشد.

چه میزانی با نشریه فرهنگ سربازی آشنایی دارید؟ رضایت شما از این نشریه چه میزانی است و چه توصیه ای برای ارتقاء بیشتر نشریه دارید؟

با توجه به اوقات فراغت بیشتر در خدمت سربازی برای مطالعه، وجود این نشریه با مطالب بیشتر و متنوع می توانند خیلی موثر باشد.

مِثْل فرعون

آن بابایی که با نخوت و غرور نشسته آنجا
 راجع به همه‌ی دنیا قضاوت میکند، او هم بداند که معمولاً
 مستبدین و مستکبران عالم، از قبیل فرعون و نمرود و رضا خان و محمدرضا و امثال اینها،
 وقتی که در اوج غرور بودند سرنگون شدند، این هم سرنگون خواهد شد.

سید علی
 ۱۳۹۷/۷/۱۸
 رزم انقلاب اسلامی

ملت بزرگ ایران
خود را و همت و بهیت خود را
بر بخ دشمنان کشید